

De handelingen van Petrus¹

I Het Koptische fragment.

(H) De gehandicapte dochter van Petrus

De handeling van Petrus op de eerste dag van de week, dat wil zeggen op de dag des Heren toen zich een menigte had verzameld.

Zij brachten vele zieken bij Petrus opdat hij ze zou genezen. Een persoon uit de menigte waagde het tegen Petrus te zeggen: 'Zie Petrus, u heeft in onze aanwezigheid vele blinden het zicht gegeven, doven laten horen en lammen laten lopen, u bent de zwakken te hulp gekomen en heeft hen kracht gegeven. Maar waarom heeft u uw dochter, de maagd, geen kracht gegeven, die prachtig opgegroeid is en in de Naam van God geloofd heeft? Want zie, haar ene kant is volledig verlamd en nu ligt ze daar zo hulpeloos uitgestrekt in de hoek. Wij zien degenen die door u geholpen zijn, uw eigen dochter heeft u (echter) negeert.'

Maar Petrus glimlachte en zei tegen hem: 'Het is alleen voor God duidelijk waarom haar lichaam niet helemaal gezond is mijn zoon. Weet dan dat God niet zwak of zonder kracht is om Zijn gave aan mijn dochter te schenken. Maar opdat uw ziel zich laat overtuigen en dat de menigte des te meer zal geloven... Daarop keek hij naar zijn dochter en zei tegen haar: 'Sta zelf op vanwaar je nu ligt, zonder enige hulp behalve die van Jezus alleen. Wandel gezond ten aanschouwen van iedereen hier en kom naar mij toe.' Zij stond op en ging naar hem toe en de menigte verheugde zich over wat er gebeurde. Toen zei Petrus tegen hen: 'Zie, uw hart is nu overtuigd dat God niet machteloos is over alle dingen de wij van Hem vragen.' Hierop verheugden zij zich nog meer en prezen zij God. Toen zei Petrus tegen zijn dochter: 'Ga terug naar uw plaats en leg u neer en wees weer zo zwak als hiervoor, want dat is beter voor u en voor mij.' Toen ging het meisje terug, legde zich neer op haar plaats en was weer zoals daarvoor. De hele menigte huilde en smeekte Petrus om haar gezond te maken.

Maar Petrus zei tegen hen: 'Zo waar als de Heer leeft, dit is beter voor haar en voor mij. Want op de dag dat ze mij geboren werd heb ik een visioen gezien en zei de Heer tegen mij: *'Petrus, op deze dag is een grote verleiding voor u geboren, want deze dochter zal vele zielen kwetsen als haar lichaam gezond zal blijven.'* Maar ik dacht dat het visioen de spot met mij dreef.'

Toen het meisje nu tien jaar oud was, was zij klaar om voor velen een struikelblok te worden. Een extreem rijk man die Ptolemeüs heette stuurde iemand om haar tot vrouw te vragen, nadat hij het meisje samen met haar moeder had zien baden. Maar haar moeder stemde hier niet mee in.

Heel vaak zond hij deze verzoeken om haar en hij kon niet wachten. Ptolemeüs die niet in staat was om het meisje op een eerlijke manier te krijgen komt daarop langs en neemt haar mee. Als Petrus hiervan hoort bidt hij God om haar te beschermen.

(H) De dochter van de tuinman.

Een zekere tuinman had een dochter die nog maagd was, zij was het enig kind van haar vader. Hij smeekte Petrus om voor haar te bidden. Petrus antwoordde op zijn verzoek dat de Heer haar zou geven wat nuttig voor haar ziel zou zijn. Direct daarop viel het meisje dood neer.

O volle winst en passend voor God om de onbeschaamdheid van het vlees te verlaten en de opgeblazenheid van het bloed te doen afsterven!

Zijn gebed wordt verhoord, aan één kant van haar lichaam raakt zij direct verlamd.

(de tekst wordt vervolgd)

De dienaren van Ptolemeüs brachten het meisje terug, legden haar voor de deur van het huis neer en vertrokken.

'Toen wij dit opmerkten gingen mijn vrouw en ik naar beneden en vonden het meisje dat aan een kant van haar lichaam volledig verlamd en weggekijnd was. Wij droegen haar weg en prezen de Heer die zijn dienstmaagd behoedt had voor de verontreiniging, schande en (schending?). Daarom is dit gebeurd en blijft het meisje zo tot op deze dag.'

'Het past u nu ook om te weten hoe het met Ptolemeüs afgelopen is. Hij ging naar huis en maakte zich dag en nacht zorgen over wat hem overkomen was. Vanwege de vele tranen die hij huilde werd hij blind. Toen hij ten einde raad op wilde staan om zichzelf te verhangen, zie op het negende uur van de dag zag hij een groot licht dat het hele huis verlichtte en hoorde een stem tot hem spreken: *'Ptolemeüs, God heeft u de vaten² niet gegeven om tot schade en schande te maken. Temeer nog past het u die in mij geloofd heeft niet om mijn maagd, die u als uw zuster zou moeten kennen, te schande te maken, zeker omdat ik voor u beide één Geest ben. Maar sta op en ga snel naar het huis van de apostel Petrus, dan zult u mijn heerlijkheid zien, hij zal u bekendmaken wat u moet doen.'*

'Ptolemeüs negeerde dit echter niet en vroeg zijn dienaren om hem te begeleiden en hem naar mij te brengen. Toen zij bij mij aankwamen, vertelde hij mij alles wat hem overkomen was door de kracht van onze Heer Jezus Christus. Daarop zag hij weer, met zijn natuurlijke ogen en met de ogen van zijn ziel. Vele mensen hoopten op Christus en Hij deed hen goed en gaf hen de gave van God. Hierna stierf Ptolemeüs, vertrok uit zijn leven en ging naar zijn Heer toe. Toen hij zijn testament opmaakte, liet hij een stuk land na op naam van mijn dochter, omdat hij door haar in God was gaan geloven en gezond gemaakt was. Maar ik, die de beschikking erover toegewezen kreeg, ging hier zeer omzichtig mee om. Ik verkocht het land en God weet dat niet ik of mijn dochter (de verkoopsom ontvangen heeft). Ik verkocht het land en hield niets achter van wat ik verkocht had, maar gaf al het geld aan de armen. Weet dus, u dienaar van Christus, dat God hen die van Hem zijn leidt en het goede voorbereidt voor ieder van hen, al denken wij dat God ons vergeten heeft. Laten wij daarom ernstig betrokken waken en bidden broers, dan zal de goedheid van God waar wij op wachten over ons waken.'

Petrus ging door met het prediken aan hen, verheerlijkte de naam van Christus de Heer, gaf hen allen van het brood en toen hij het verdeeld had, stond hij op en ging zijn huis binnen.

Maar de oude man, zonder geloof en onwetend van de grootheid van de hemelse gunst, onbewust van de goddelijke winst, smeekte Petrus dat zijn enige dochter weer opgewekt zou worden. Toen zij was opgewekt gebeurde het niet vele dagen daarna, alsof het dezelfde dag nog was, dat een slaaf van een gelovige die in het huis logeerde haar besprong en kapot gemaakt heeft, beide zijn hierop vertrokken.

II De handelingen zoals bewaard gebleven in Vercelli Italië.

Hoofdstuk 1.

(H) Paulus door Jezus opgedragen om naar Spanje te gaan

In de tijd dat Paulus in Rome verbleef en velen bekeerde tot het geloof, gebeurde het dat iemand die Candida heette, de vrouw van Quartus de hoofd gevangenisbewaker, naar Paulus luisterde, inging op zijn woorden en geloofde. Toen zij ook haar man onderwezen had en hij ook ging geloven, liet Quartus Paulus toe om in de stad te gaan en staan waar hij maar wilde. Paulus zei tegen hem: 'Als het Gods wil is zal hij het mij openbaren.' En nadat Paulus drie dagen gevestigd was en de Heer gevraagd had wat het beste voor hem zou zijn, had hij een visioen, het was de Heer zelf die tegen hem zei: *'Sta op Paulus en neem de gestalte aan van een arts, (wat betekent door u voor te doen als arts), en ga naar de mensen in Spanje toe.'* Nadat hij de broers gezegd had wat God hem bevolen had, maakte hij zich zonder enige twijfel klaar om de stad te verlaten. Maar toen Paulus op het punt stond om te vertrekken, was de hele broerschap in grote mineur, want zij dachten dat zij Paulus niet meer zouden zien, zodat zij zelfs hun kleren scheurden. Want zij dachten er aan hoe Paulus vaak met de Joodse artsen een woordstrijd gevoerd had en hen weerlegd had door te zeggen: 'Christus die door uw vaders vermoord is, heeft hun sabbatten, vasten heilige feestdagen en besnijdenissen afgeschaft. Ook de leerstellingen van mensen en alle overige tradities heeft Hij afgeschaft.' Maar de broers weeklaagden en bezwoeren Paulus op de komst van onze Heer Jezus Christus, dat hij niet langer dan een jaar weg zou blijven, zij zeiden: 'Wij weten hoeveel u van de broers houdt, vergeet ons niet als u daar aangekomen bent, verlaat ons ook niet zoals kleine kinderen zonder moeder.' En toen zij hem lang onder tranen gesmeekt hadden, kwam er een geluid uit de hemel, en een sterke stem die zei: *'Paulus, de dienaar van God is uitgekozen om alle dagen van zijn leven te dienen. Onder de handen van de goddeloze en boosaardige mens Nero zal hij voor uw ogen geperfectioneerd worden.'* Grote vrees kwam over de broers vanwege de stem die uit de hemel klonk en zij stonden des te vaster in hun geloof.

Hoofdstuk 2.

(H) Rufina haar zonden bij het avondmaal geopenbaard

Toe brachten zij brood en water om het offer te gedenken, zodat hij zou bidden en het onder iedereen zou verdelen. Het gebeurde dat onder hen een zekere vrouw die Rufina heette er ook naar verlangde om het avondmaal uit handen van Paulus te ontvangen. Paulus zei vol van de Geest van God tegen haar toen zij dichtbij kwam: 'Rufina u komt niet waardig bij het altaar van God, want u staat op naast iemand die niet uw man is maar een overspeler en kiest ervoor om toch het avondmaal van God te nemen. Want zie, Satan zal uw hart bezwaren en u neerwerpen voor de ogen van iedereen die in de Heer gelooft, zodat zij die zien en geloven weten zullen dat zij in de levende God geloven, Die de harten doorzoekt. Maar als u berouw toont voor wat u gedaan heeft, dan is Hij getrouw, Die in staat is om uw zonde uit te wissen en u van deze zonde te bevrijden. Maar als u geen berouw toont, terwijl u nog in uw lichaam bent, dan zal verslindend vuur en de buitenste duisternis u voor eeuwig ontvangen.' Ogenblikkelijk viel Rufina op de grond, getroffen door verlamming vanaf haar hoofd tot en met de nagels van haar voeten, ze had de macht niet meer om te spreken, want ook haar tong was verlamd. En toen zowel

degenen die geloofden, als de net bekeerden het zagen, sloegen zij zich op de borst en herinnerden zich hun oude zonden, zij rouwden en zeiden: 'Wij weten niet of God de oude zonden van ons die wij gedaan hebben zal vergeven.'

(H) Paulus vermaant de oudsten

Toen maande Paulus tot stilte en zei: 'Mannen en broers die net begonnen zijn met in Christus te geloven, als u niet doorgaat met de werken uit het verleden zoals de vaders u dat overgeleverd hebben, uzelf verre houdt van bedrog en wraak, opvliedendheid, overspel en verontreinigingen, van trots en afgunst, van minachting en vijandschap, zal Jezus, de levende God, u vergeven wat u in onwetendheid gedaan hebt. Daarom, dienaren van God, bewapen uzelf in uw inwendige mens met vrede, geduld, zachtmoedigheid, geloof, vrijgevigheid, kennis, wijsheid, liefde voor de broers, gastvrijheid, barmhartigheid, onthouding, zuiverheid, vriendelijkheid, rechtvaardigheid. Dan zult u voor eeuwig als uw Gids de Eerstgeborene van de hele schepping hebben en uw kracht vinden in de vrede met onze Heer.' Toen zij dit van Paulus gehoord hadden, verzochten zij hem om voor hen te bidden.

(H) Gebed van Paulus voor de gemeente van Rome

Paulus verhief zijn stem en zei: 'O eeuwige God, God van de hemelen, God van onuitsprekelijke majesteit, Die alles heeft opgericht door het Woord, Die aan heel de wereld de ketting van Uw genade vastgemaakt heeft, Vader van Uw heilige Zoon Jezus Christus, samen bidden wij U, door Uw Zoon Jezus Christus, sterk de zielen die eerst niet geloofden maar nu getrouw zijn. Eens was ik een godslasteraar, nu wordt ik gelasterd, eens was ik een vervolger, nu lijdt ik onder de vervolging van anderen. Eens was ik de vijand van Christus, nu bidt ik dat ik Zijn vriend zou mogen zijn. Want ik vertrouw op Zijn belofte en op Zijn genade. Ik beschouw mijzelf getrouw en dat ik vergeving voor mijn vroegere zonden ontvangen heb. Daarom spoor ik u nu ook aan broers, om in de Heer, de Almachtige Vader, te geloven en om heel uw vertrouwen te stellen op onze Heer Jezus Christus, Zijn Zoon, door Hem te geloven, en geen mens zal in staat zijn om u te ontwortelen uit Zijn belofte. Buig nu samen uw knieën en beveel mij aan voor de Heer, want ik sta op het punt om te vertrekken naar een ander volk, dat Zijn genade mij vooruit gaat en mijn reis voorspoedig verloopt, dat Hij Zijn vaten heilig en gelovend terug ontvangt, dat zij, door dank te brengen voor mijn prediking van het woord van de Heer, vast geworteld zullen raken in het geloof.' Maar de broers huilden lang en baden tot de Heer, samen met Paulus, zeggende: 'Wees U Heer Jezus Christus met Paulus en breng hem gezond bij ons terug, want wij kennen onze zwakheid die tot op deze dag in ons is.'

Hoofdstuk 3.

(H) Paulus vaart naar Spanje

Een grote menigte vrouwen was aan het knielen, bidden en smeken voor Paulus, zij kusten zijn voeten en begeleidden hem naar de haven. Maar Dionysius en Balbus uit (klein) Azië, ridders van Rome en vermaarde mannen en een Senator die Demetrius heette, gingen naast Paulus staan, aan zijn rechterhand en zeiden: 'Paulus ik zou graag de stad verlaten als ik geen magistraat zou zijn, want ik wil geen afscheid van u nemen.' Uit het huis van Caesar begeleidden

ook Cleobius, Iphitus, Lysimachus, Aristaeus en twee chique dames Berenice en Philostrate, samen met de oudste Narcissus, hem naar de haven. Maar omdat er een storm uit zee opkwam, stuurde hij (Narcissus) de mensen terug naar Rome en zou iemand, als hij dat wilde, opnieuw af kunnen dalen en Paulus horen spreken voordat hij uit zou zeilen. Na dat gehoord te hebben gingen de broers terug naar de stad. Toen zij dit vertelden aan de broers die in de stad achtergebleven waren en het bericht zich verder verspreidde, kwamen sommigen op dieren, anderen te voet, weer anderen over de Tiber afdalend naar de haven en werden zij gedurende drie dagen versterkt in hun geloof. Op de vierde dag, omstreeks het vijfde uur, baden zij samen met Paulus, gaven hun giften, brachten zij alles dat nodig was op het schip en brachten twee gelovige jonge mannen mee die met hem samen zouden reizen, zij zeiden hem gedag in de Heer en keerden terug naar Rome.

Hoofdstuk 4.

(H) Simon zaait met bedrieglijke wonderen verdeeldheid in de kerk.

Nu ontstond er na een paar dagen een grote opschudding onder de mensen van de kerk, want sommigen zeiden dat zij wonderlijke dingen gezien hadden die gedaan werden door een zekere man die Simon heette en dat was in Afrika. Zij voegden er aan toe dat hij zei dat hij een grote kracht van god was en niets zonder god deed. 'Is hij dan de christus? Maar wij geloven toch in Hem Die door Paulus aan ons gepredikt is. Want door Hem hebben wij de doden zien opstaan en mensen bevrijdt zien worden van verschillende ziekten. Maar deze man zoekt het conflict op, dat weten wij wel, want hij heeft nogal wat onder ons teweeg gebracht. Misschien wil hij nu ook wel naar Rome komen, want gisteren is hij met grote nadruk uitgenodigd en gevraagd: 'U bent god in Italië, u bent de redder van de Romeinen, kom snel naar Rome toe.' Maar hij sprak met het volk met een schorre stem en zei: 'Morgen zult u mij, in de gestalte zoals u mij nu ook met u ziet spreken, omstreeks het zevende uur over de poort van de stad zien vliegen.' Daarom broers, als u het goed acht, laten wij gaan en met spanning uitzien naar hoe dit zal aflopen.' Zij renden allemaal vooruit en kwamen bij de poort en toen het het zevende uur was, zie, plotseling was er een stofwolk in de verte aan de hemel zichtbaar, zoals een rook waar de zonnestrallen in de verte over lange afstand doorheen schijnen. Toen hij dichtbij de poort kwam, was hij plotseling niet meer te zien en kort daarna weer wel zichtbaar, staand tussen de mensen. Zij aanbaden hem allemaal en vergewisten zich ervan dat hij dezelfde was die zij de dag ervoor gezien hadden. De broers waren onderling geweldig geschokt, vooral ook omdat Paulus niet in Rome was en ook Timotheüs en Barnabas niet, want zij waren door Paulus naar Macedonië gestuurd. Niemand was er om ons te bemoedigen, zonder slecht te willen spreken over hen die net leraren geworden waren. En toen Simon zichzelf vanwege de dingen die hij gedaan had nog meer de hemel in prees, en velen dagelijks begonnen te zeggen dat Paulus een magiër was en anderen een bedrieger, viel een geweldige menigte die zich in het geloof geworteld had van hun geloof af, behalve Narcissus de oudste, twee vrouwen die logeerden bij de familie Bythinian en vier die hun huis niet meer uit konden maar dag en nacht werden opgesloten. Zij bleven deze hele tijd in gebed, de Heer smekend dat Paulus snel terug zou komen, of iemand anders die Zijn dienaren zou bezoeken, omdat de duivel hen door zijn goddeloosheid gevloerd had.

Hoofdstuk 5.

(V) Petrus krijgt van Jezus de opdracht om naar Rome te gaan

Toen zij baden en vastten, was God Petrus in Jeruzalem al aan het leren wat binnenkort te gebeuren stond. Want omdat de twaalf jaar die Christus de Heer aan Petrus opgedragen had voorbij waren,³ toonde hij hem het volgende visioen, Hij zei hem: *'Petrus, Simon de magiër die u uit Judea verdreven heeft en veroordeeld hebt, verhinderd u weer in Rome. En om het met een paar woorden te zeggen, iedereen die in mij gelooft is door Satan, die door Simon vertegenwoordigd wordt, door zijn listige werken ten val gebracht. Maar laat u niet ophouden en vertrek morgenochtend naar Caesarea, dan zult u een schip vinden dat klaarligt om naar Italië uit te zeilen en binnen een paar dagen zal ik u mijn genade tonen die onbegrensd is.'*

(H) Petrus aan boord van een schip naar Rome

Met de opdracht van het visioen ging Petrus naar de broers en vertelde het hen direct, hij zei: 'Het is noodzakelijk voor mij om naar Rome te vertrekken en met de vijand en tegenstander van de Heer en onze broers te vechten. Hij daalde af naar Caesarea en ging direct aan boord van het schip waar de ladder al van opgehaald was, zonder enig voedsel met zich mee te nemen. Maar de kapitein van het schip die Theon heette, keek naar Petrus en zei: 'Alles wat wij hebben is van u, want wat is beter dan een man zoals onszelf aan boord te nemen die het erg moeilijk heeft en dan alles met hem te delen? Laten wij alleen een veilige reis hebben.' Maar Petrus die bedankte voor dat wat hem werd aangeboden, vastte zelf toen hij op het schip was, zijn geest was bezorgd, maar hij troostte zichzelf dat God hem opnieuw waardig bevonden had om in Zijn dienst te staan.

(H) Theon uit de hemel toegesproken, bekeert en gedoopt

Na een paar dagen stond de kapitein van het schip op van zijn diner en vroeg Petrus om samen met hem te eten, hij zei hem: 'U, wie u ook bent, ik ken u niet, maar ik denk dat ik u als een dienaar van God moet beschouwen. Want toen ik op middernacht mijn schip aan het besturen was, hoorde ik de stem van een man uit de hemel spreken die zei: 'Theon, Theon!' Tweemaal riep hij mijn naam en zei: 'Onder degenen die met u meezeilen, laat Petrus door u hoog gewaardeerd worden, want door hem zult u samen met de anderen veilig bewaard worden, zonder een enkele schram, na een reis waar u niet op gehoopt heeft.' Petrus geloofde dat God degenen die aan boord van het schip waren waardig achtte om op zee Zijn voorzienigheid te tonen, daarom begon Petrus aan Theon de machtige werken van God uit te leggen. Hij vertelde hoe de Heer hem tussen de apostelen uitgekozen had en met welke missie hij naar Italië voer. Dagelijks sprak hij met hem over het woord van God. Nadat zij goed bekend met elkaar geworden waren zag Petrus dat hij één van geest met hem geworden was in het geloof en een waardig dienstknecht. Toen het schip in de rustige Adriatische zee voer, liet Theon dit aan Petrus zien en zei hem: 'Als u het wilt bevindt mij dan waardig om mij te dopen met het zegel van de Heer, nu is het er de gelegenheid voor.' Want iedereen aan boord was in slaap gevallen omdat zij dronken waren. Petrus liet zich aan een touw zakken en doopte Theon in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en hij kwam ontzettend blij uit het water. Ook Petrus was blij dat Theon waardig bevonden was om Zijn Naam te dragen. Op dezelfde plaats waar Theon gedoopt was gebeurde het dat een Jongeling verscheen, stralend en

prachtig, Die tegen hen zei: *'Vrede zij met u.'* Hierna gingen Petrus en Theon direct naar boven en de hut binnen waar zij het brood braken en de Heer dank brachten die hem waardig bevonden had om in Zijn heilige dienst te staan en vanwege de Jongeling Die aan hen verschenen was Die gezegd had: *'Vrede zij met u.'* Petrus zei: 'U bent de Allerbeste en enige Heilige, U bent het Die aan ons verschenen bent, O God Jezus Christus, en in Uw Naam is deze man nu gewassen en verzegeld met Uw heilige zegel. Daarom deel ik het avondmaal met hem in Uw Naam, zodat hij, zonder enig gebrek, voor eeuwig Uw volmaakte dienaar zal zijn.' En toen zij feest vierden en blij in de Heer waren, kwam er plotseling een wind op, niet heftig maar zacht, aan de voorplecht van het schip, deze bleef zes dagen en nachten aanhouden totdat zij in Pozzuoli aankwamen.

Hoofdstuk 6.

(H) Petrus en Theon / Ariston naar Rome

Toen zij in Pozzuoli (Italië) aankwamen, verliet Theon het schip en ging naar een herberg waar hij wilde overnachten en de komst van Petrus in gereedheid wilde brengen. Degene bij wie hij logeerde heette Ariston, hij had de Heer altijd al gevreesd, en vanwege de Naam vertrouwde Theon zichzelf aan hem toe. Toen hij bij de herberg aankwam en Ariston zag, zei Theon tegen hem: 'God die u waardig bevonden heeft om Hem te dienen, heeft Zijn genade ook aan mij betoond door Zijn heilige dienstknecht Petrus die nu met mij meegereisd is vanuit Judea, omdat hij door de Heer bevolen is naar Italië te komen.' Toen hij dat hoorde vloog Ariston Theon om de hals, omarmde hem en smeekte hem om hem naar het schip toe te brengen en voor te stellen aan Petrus. Want Ariston vertelde dat sinds dat Paulus afgereisd was naar Spanje er geen man van de broers meer geweest was aan wie hij zich kon optrekken. Daarbij was een zekere Jood die Simon heette de stad binnen gekomen en met zijn tovertrucs van hekserij en zijn goddeloosheid had hij heel de broerschap af doen vallen, de één zo en de ander weer zo. Daarom ben ik ook uit Rome weggevlucht, want ik verwachtte de komst van Petrus. Paulus had namelijk over hem verteld en ook ikzelf heb al veel in een visioen te zien gekregen. Daarom geloof ik nu weer in mijn Heer, dat Hij zijn dienst opnieuw zal opbouwen want al dit bedrog zal uitgeroeid worden te midden van Zijn dienaren. Want onze Heer Jezus Christus is trouw, die in staat is om onze gedachten te vernieuwen. Toen Theon deze dingen die Ariston al huilend vertelde hoorde, groeide zijn geest des te meer en werd hij des te meer gesterkt, want hij bemerkte dat hij geloofd had in de Levende God. Maar toen zij samen bij het schip kwamen keek Petrus naar hen en lachte, vol van de Geest, zodat Ariston op zijn gezicht aan de voeten van Petrus neer viel en zei: 'Broer en heer, die deel heeft aan de heilige geheimen en de rechte weg die in de Heer Jezus Christus is, onze God. Door u heeft Hij ons Zijn komst laten zien. Iedereen die Paulus aan ons gegeven heeft zijn wij door het werk van Satan kwijtgeraakt. Maar nu vertrouw ik op de Heer die u opgedragen heeft om naar ons toe te komen en u als boodschapper te sturen, dat Hij ons waardig bevonden heeft om, door uw handen, Zijn grote en machtige werken te zien. Daarom smeed ik u om snel naar de stad te gaan, want ik heb de broers die gestruikeld zijn verlaten toen ik ze zag vallen door de verleidingen van de duivel en ben hierheen gevlucht, na tegen hen gezegd te hebben: 'Broers, sta stevig in uw geloof, want het is noodzakelijk dat de Heer binnen twee maanden zijn dienaar naar u toe brengt. Want ik heb een visioen gezien waarin Paulus stond die tegen mij zei: 'Ariston vlucht weg uit de stad.' Toen ik dat gehoord

had geloofde ik dit direct en vluchtte weg in de Heer, hoewel ik lichamelijk ziek was, totdat ik hier kwam. Dagelijks stond ik aan het strand om de zeelui te vragen: 'Is Petrus met u meegezeld?' Maar nu, door de geweldig grote genade van God smeed ik u, laten wij direct naar Rome gaan, anders verspreidt de boodschap van deze goddeloze man zich nog verder.' Toen Ariston dit al huilende gezegd had, pakte Petrus hem bij de hand en deed hem opstaan. Petrus zuchtte er diep van en zei in tranen: 'Hij ook die de hele wereld met zijn engelen verhinderd! Maar Hij die de macht heeft om Zijn dienaren te redden uit alle verleidingen zal zijn bedriegerijen uitdoven en hem onder de voeten plaatsen van hen die in Christus geloven, die wij prediken.'

Toen zij door de poort gingen smeekte Theon Petrus: 'Geen enkel ogenblik heeft u zichzelf tijdens de lange zeereis verfrist, en wilt u nu direct vanaf het schip zo'n hobbelige weg betreden? Nee, blijf nog en knap uzelf een beetje op en ga daarna verder, want van hier tot Rome is het een bestrating van keien en ik ben bang dat u door het schudden gewond raakt.' Maar Petrus antwoordde en zei tegen hen: 'Wat zou er gebeuren als een molensteen aan mij gehangen zou worden en ook aan de vijand van onze Heer, zoals de Heer dit zelf aan ons gezegd heeft over iemand die de broers zou doen struikelen,⁴ en ik in zee zou verdrinken, maar dat het niet alleen een molensteen zou zijn, maar dat wat nog veel erger is, dat zelfs ik, die de vijand van de vervolger van zijn dienaren ben, ver weg zou sterven van degenen die geloofd hebben in de Heer Jezus Christus.' Dus Theon kon hem op geen enkele manier overtuigen om nog een dag langer te blijven. Maar Theon verkocht heel zijn schip met alles wat zich erin bevond voor een prijs die hij goed vond, volgde Petrus naar Rome en liep samen met Ariston naar het huis van de oudste Narcissus.

Hoofdstuk 7.

(H) Petrus getuigt uit eigen ervaring van de redding die Jezus biedt

Het gerucht dat Petrus in Rome was aangekomen ging als een lopend vuurtje door de stad tot en met de broeders die verstrooid waren. Dit vanwege Simon zodat hij hem zou laten zien dat hij een bedrieger en vervolger van goede mensen is. Een grote menigte haastte zich daarom gezamenlijk om de apostel van de Heer te zien en de gemeenschap in Christus te bevestigen. Op de eerste dag van de week, toen de menigte zich verzameld had om Petrus te zien, begon Petrus met luide stem te zeggen: 'U mannen die hier aanwezig bent en vertrouwd op Christus, u die korte tijd aan verleidingen bent blootgesteld, leer waarom God Zijn Zoon in deze wereld gestuurd heeft en waarom Hij hem geboren heeft laten worden uit de maagd Maria. Want zou Hij het niet gedaan hebben om ons genade en redding te brengen? Want Hij heeft de bedoeling gehad om iedere overtreding en iedere onwetendheid en elke werking van de duivel, zijn initiatieven en krachten waarmee hij hiervoor kon overheersen, teniet te doen, (al) voordat onze God de wereld verlichtte. En terwijl mensen door onwetendheid stierven aan vele soorten zwakheden, zond de Almachtige God, bewogen door barmhartigheid, Zijn Zoon in deze wereld, en ik was bij Hem. Ik heb op het water gewandeld,⁵ ben een levende getuige en kan ervan getuigen dat Hij toen in de wereld gewerkt heeft met de vele tekenen en wonderen die Hij deed. Ik zeg u met zekerheid broers dat ik bij Hem was, toch verloochende ik Hem, ja zelfs onze Heer Jezus Christus en dat niet één keer, maar drie keer. Want er kwamen gemene honden op mij af zoals zij dat ook deden

bij de profeten van de Heer. Maar de Heer heeft het mij niet toegerekend, maar Hij keerde zich naar mij en had medelijden met de zwakheid van mijn vlees. Daarom huilde ik bitter om mijzelf en rouwde om de zwakheid van mijn geloof, want ik was bedrogen door de duivel en dacht niet aan het woord van mijn Heer. Nu zeg ik tegen u, O mannen en broers, die samen gekomen zijn in de naam van Jezus Christus. Ook op u heeft Satan, de verleider, zijn pijlen gericht zodat hij u uit de weg kan ruimen. Maar bezwijk niet broers, en wees niet verslagen van geest, maar wees sterk en volhardend en twijfel niet. Want als Satan mij heeft laten struikelen, die door de Heer erg hoog geacht werd, zodat ik het licht van mijn hoop verloochend heb, en als hij mij omver wierp en overtuigde om te vluchten alsof ik mijn vertrouwen op een mens gesteld had, wat denkt u dan dat hij met u zal doen die nog maar jong in het geloof bent. Denkt u niet dat hij u weglukt om u vijanden te maken van het koninkrijk van God en u ten verderve voert door het ergste bedrog. Want wie hij wegvoert van de hoop op onze Heer Jezus Christus, die is voor eeuwig een zoon des verderfs. Bekeer uzelf dus broers, uitgekozenen van de Heer en wees sterk in de Almachtige God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, Die nooit door enig mens op enig moment gezien is, of gezien kan worden, behalve door hem die in Hem geloofd heeft. Heb het in de gaten als de verleiding over u komt. Want niet alleen door woorden wil ik u overtuigen dat het de Christus is die ik predik, maar ook met daden en geweldig grote werkingen van kracht spoor ik u aan tot het geloven in Jezus Christus, zodat niemand van u naar iemand anders kijkt dan naar Hem Die veracht en bespot is geweest door de Joden, ja deze Nazarener Die gekruisigd is, gestorven is en op de derde dag weer opgestaan is.'

Hoofdstuk 8.

(H) Marcellus door Simon bedrogen

De broers toonden berouw en smeekten Petrus om Simon te overwinnen die zei dat hij de kracht van god was. Simon verbleef namelijk in het huis van senator Marcellus die hij met zijn tovertrucs overtuigd had. Zij zeiden: 'Geloof ons broer Petrus, onder de mensen was er niemand zo wijs als Marcellus. Alle weduwen die op Christus vertrouwden werden door hem beschermd, alle wezen zonder vader werden door hem gevoed. Daarbij noemden alle armen hem hun baas en zijn huis werd het huis van de armen en vreemdelingen genoemd. De keizer zei tegen hem: 'Ik geef je geen werk meer, anders beroof je de provincies om aan de Christenen uit te kunnen delen.' Marcellus antwoordde: 'Alles wat van mij is, is ook van u.' En Caesar antwoordde: 'Ze zouden van mij zijn als u ze voor mij zou bewaren, maar nu zijn ze niet van mij, want u geeft ze aan wie u maar wilt en aan ik weet niet wat voor verachtelijke personen.' Door dit voor ogen te stellen, broer Petrus, lichten wij u in hoe de grote barmhartigheid van deze man omgekeerd is naar godslastering. Want als hij zich niet omgekeerd had, dan zouden wij ons ook niet afgekeerd hebben van het heilige geloof van God onze Heer. Nu heeft deze Marcellus spijt van zijn goede daden en is kwaad, hij zegt: 'Al deze spullen heb ik al die tijd uitgedeeld, voor niets gelovend dat ik ze gaf vanwege de kennis van God!' Dus als er nog een vreemdeling aan de deur van dit huis komt, dat slaat hij hem met een stok, jaagt hem weg en zegt: 'Als het niet voor God was, had ik niet zoveel geld aan deze bedriegers gepend.' En nog meer van dit soort godslasteringen zegt hij. Maar als er enige genade van de Heer in u woont en iets van de goedheid van Zijn geboden, kom dan aan de verleugening van deze man tegemoet, die zoveel giften aan de dienaren van God heeft gedaan.'

(H) Petrus vervloekt de duivel

Petrus was diep bedroefd toen hij dit hoorde en zei: 'O die vele kunsten en verleidingen van de duivel! O, die sluwheid en insluitingen van de boze! Hij die een geweldig vuur voor zichzelf klaarmaakt op de dag van de wraak, de vernietiger van eenvoudige mensen, die verscheurende wolf, die verslinder en uiteendrijver van het eeuwige leven! Door lust heeft u deze voorname man in verwarring gebracht en hem gebonden met uw oude boosaardigheden aan de ketting van het vlees. U bent volledig als het bittere fruit aan de bittere boom, die verschillende lusten naar de mens toestuurt. U heeft Judas, die samen met mij discipel en apostel was, gedwongen om kwaad te doen en onze Heer Jezus uit te leveren, die u daarvoor zal straffen. U heeft het hart van Herodes verhard en heeft Farao aangevuurd en hem gedwongen om tegen Mozes te vechten, de heilige dienaar van God. U heeft Kajafas vrijmoedigheid gegeven om onze Heer Jezus over te leveren aan de onrechtvaardige menigte. Ja zelfs tot en met nu schiet u op onschuldige zielen met uw giftige pijlen. U door en door slechte vijand van alle mensen, wees vervloekt door de kerk van de Zoon van de heilige God, almachtig en als een brandmerk dat uit het vuur getrokken wordt zult u gedooft worden door de dienstknechten van onze Heer Jezus Christus. Laat uw duisternis op uzelf terugvallen en op uw kinderen, een slecht zaad, uw boosaardigheid en intimidatie komt op uzelf neer, op uzelf en uw engelen zijn uw verleidingen, uw aanzet tot ziekte en de bodemloze put van uw duisternis van toepassing! Laat de duisternis die u heeft bij uzelf blijven en bij degenen die u bezit! Wijk van hen die in God zullen geloven, wijk van de dienaren van Christus en van hen die Zijn soldaten willen zijn. Houd uw duistere kleding zelf! Zonder oorzaak klopt u op de deur van iemand anders, terwijl die niet van u is maar van Jezus Christus die er verblijft. Want u, verscheurende wolf, wil de schapen die niet van u, maar van Christus Jezus zijn wegvoeren, Die hen bewaart met alle zorg en toewijding.'

Hoofdstuk 9.

(H) Petrus stuurt een hond om Simon te halen

Toen Petrus dit alles met een diep bewogen ziel uitsprak, werden velen toegevoegd aan het geloof in de Heer. Maar de broers smeekten Petrus om ten strijde te trekken tegen Simon en hem niet langer toe te staan om de mensen lastig te vallen. Zonder te aarzelen verliet Petrus snel de bijeenkomst en ging naar het huis van Marcellus waar Simon logeerde, veel mensen gingen met hem mee. Toen zij bij de deur kwamen ging hij naar de portier toe en zei: 'Ga en zeg tegen Simon: 'De Petrus voor wie u uit Judea gevlucht bent wacht op u bij de deur.' De portier antwoordde en zei tegen Petrus: 'Mijnheer, of u Petrus bent dat weet ik niet, maar ik heb een opdracht, want hij wist ervan dat u gisteren de stad binnen gekomen bent en heeft tegen mij gezegd: 'Of het nu dag of nacht is, op welk uur hij ook maar aankomt, zeg dat ik er niet ben.' Petrus zei tegen de jonge man: 'U heeft het goed gezegd door verslag te doen van wat hij gedwongen heeft om te zeggen.' Petrus draaide zich om naar de menigte die hem gevolgd was en zei: 'Nu zult u een groot en wonderlijk teken zien.' Petrus zag een grote hond die aan een sterke ketting was gelegd. Hij ging er naar toe en maakte hem los. Toen hij losgemaakt was kreeg hij de stem van een mens en zei tegen Petrus: 'Wat wilt u dat ik voor u doe, u dienstknecht van de Onuitsprekelijke en Levende God.' Petrus zei tegen hem: 'Ga naar binnen en zeg tegen Simon en de mensen die bij hem zijn: 'Petrus zegt u, kom naar buiten! Vanwege u ben ik naar Rome gekomen u

valsaard en bedrieger van eenvoudige zielen.’’ Direct rende de hond weg en ging naar binnen. Hij ging midden tussen degenen die bij Simon waren staan, tilde zijn voorste poten omhoog en sprak met luide stem: ‘U Simon, Petrus de dienaar van Christus die voor de deur staat zegt tegen u: ‘Kom naar buiten, want voor u ben ik naar Rome gekomen, u allergrootste valsaard en verleider van eenvoudige zielen.’’ Toen Simon dit hoorde en zich bewust werd van het ongelofelijke dat hij zag, was hij de bedrieglijke woorden die hij sprak tot degenen die bij hem stonden direct kwijt en iedereen stond stomverbaasd.

Hoofdstuk 10.

(H) Marcellus toont berouw

Toen Marcellus dit zag rende hij naar buiten en wierp zichzelf aan Petrus voeten en zei: ‘Petrus, ik omarm uw voeten, u heilige dienaar van de heilige God. Ik heb diep gezondigd, maar straf mij niet voor mijn zonden, als het ware geloof in Christus wat u predikt in u woont. Als u Zijn geboden herinnert, om geen mens te haten en om tegen niemand onvriendelijk te zijn, zoals ik geleerd heb van uw collega apostel Paulus. Let niet op mijn zonden, maar bid voor mij tot de Heer, de Heilige Zoon van God Die ik uitgedaagd heb tot wraak, want ik heb Zijn dienaren vervolgd, zodat ik niet samen met de zonden van Simon overgeleverd wordt aan het eeuwige vuur. Hij heeft mij overtuigd om een beeld voor hem neer te zetten waaronder geschreven staat: ‘Voor Simon de jonge god.’ Als ik wist Petrus, dat u met geld te koop zou zijn, dan zou ik u alles geven wat ik bezit, ja ik zou het geven en verachten, zodat ik mijn ziel zou winnen. Als ik zonen had zou het mij niets waard zijn, als ik maar kon geloven in de levende God. Maar ik belijd dat hij mij niet had kunnen bedriegen, behalve doordat hij gezegd heeft dat hij de kracht van god is. Toch zal ik u zeggen, O aller-zachtaardigste Petrus, ik ben het niet waard om naar u te luisteren, u de dienaar van God, ook stond ik niet vast in het geloof in God dat in Christus is, daarom ben ik gestruikeld. Daarom smeek ik u, neem het niet verkeerd op wat ik nu ga zeggen, dat Christus de Heer die u waarachtig predikt in uw aanwezigheid tegen uw collega apostelen gezegd heeft: ‘*Als u het geloof heeft als een mosterdaadje, dan zult u tegen deze berg zeggen: ‘Verplaats uzelf,’ en zij zal zich direct verplaatsen.*’⁶ Maar deze Simon zegt dat u Petrus zonder geloof was toen u twijfelde op het water. Ook heb ik gehoord dat Christus dit gezegd heeft: ‘*Zij die bij mij zijn, hebben mij niet begrepen.*’⁷ Als u dan, die door Hem de handen opgelegd bent, die ook door Hem uitgekozen bent,⁸ getwijfeld hebt, daarom heb ook ik berouw en vertrouwend op wat Hij gezegd heeft vertrouw ook ik op uw voorbede. Aanvaard mijn ziel die weggevallen is van onze Heer en Zijn belofte. Maar ik geloof dat Hij genadig met mij zal zijn die berouw toont. Want de Almachtige is trouw in het vergeven van mijn zonden.’

(H) Petrus bidt voor Marcellus

Maar Petrus zei met luide stem: ‘U onze Heer komt alle majesteit en pracht toe, O Almachtige God, Vader van onze Heer Jezus Christus. Aan U zij lofprijs, glorie en eer in de eeuwige wereld, amen. Omdat U ons nu volledig gesterkt en gegrondvest heeft in Uzelf ten aanschouwen van iedereen, heilige Heer bevestig Marcellus en stuur Uw vrede over hem en zijn huis op deze dag. Alles wat verloren is gegaan of verward geraakt, U alleen kunt het allemaal ten goede keren. Wij smeken U Heer, Herder van de schapen die eens

verstrooid waren, maar nu eensgezind verzameld zullen worden door U. Dus ontvang ook Marcellus als een van Uw lammetjes en doe hem niet langer lijden onder het afgedwaald zijn vanwege de misvattingen van onwetendheid. Ja Heer, ontvang hem die U smeekt vanuit angst en onder tranen.’

Hoofdstuk 11.

(H) Petrus bevrijdt de jonge man.

Toen Petrus dit gezegd had, en Marcellus omarmd had, richtte Petrus zich tot de menigte die erbij was en zag dat iemand waarin een zeer boze geest werkzaam was lachte. Petrus zei tegen hem: ‘Wie u ook bent die zo lacht, maak uzelf bekend aan iedereen die hier aanwezig is.’ Nadat hij dit gehoord had rende de jonge man de tuin van het huis binnen schreeuwde met luide stem, smeed zichzelf tegen de muur en zei: ‘Petrus, er is een grote strijd gaande tussen Simon en de hond die u naar binnen gestuurd hebt. Want Simon zegt tegen de hond: ‘Zeg dat ik er niet ben.’ Waarna de hond meer zei dan u hem opgedragen had en wanneer hij het geheim verteld heeft dat u hem opgedragen had, dan zal hij aan uw voeten sterven.’ Maar Petrus zei: ‘Ook u, duivel, wie u ook bent, in de naam van Jezus Christus verlaat deze jonge man en doe hem geen kwaad, toon uzelf aan iedereen die hier staat.’ Toen de jonge man dit hoorde rende hij weer weg en bleef bij een groot marmeren standbeeld dat in de tuin van het huis geplaatst was staan, hij schopte het met zijn voeten kapot. Dit was dus een beeld van Caesar. Toen Marcellus dit zag sloeg hij zich tegen het voorhoofd en zei tegen Petrus: ‘Een grote misdaad is gepleegd, want als dit bekend wordt bij Caesar door een van zijn spionnen, dan zal hij ons zwaar en pijnlijk straffen.’ Petrus zei tegen hem: ‘Nu zie ik u niet hetzelfde zoals u kort hiervoor nog was, want u zei dat u klaar was om alles wat u had te geven om uw ziel te redden. Maar als u met heel u hart oprecht berouw toont door te geloven in Christus, doe dan uw handen in het water dat hier stroomt en bid tot de Heer. Spreukel het in de Naam van de Heer op de brokstukken van het standbeeld, dan zal het net zo volmaakt zijn als dat het ervoor was.’ Marcellus twijfelde niet, maar geloofde met zijn hele hart. Voordat hij het water nam hief hij zijn handen omhoog en zei: ‘Ik geloof in U O Heer Jezus Christus, want nu ben ik beproefd door Uw apostel Petrus of ik oprecht geloof in Uw heilige Naam. Daarom neem ik nu water in mijn handen, en in Uw Naam spreukel ik het op de stenen zodat ze weer samengevoegd worden zoals het daarnet nog was. Als het dus Heer Uw wil is dat ik in dit lichaam blijf leven en niet moet lijden onder de hand van Caesar, laat dan deze steen net zo volmaakt zijn als zij hiervoor was.’ Toen spreukelde hij het water over de stenen en werd het beeld weer als vanouds, waarna Petrus jubelde dat Marcellus er niet aan getwijfeld had om de Heer te vragen en Marcellus jubelde in de Geest dat zo’n eerste teken door zijn handen gedaan kon worden. Zo geloofde hij met zijn hele hart in de Naam van Jezus Christus, de Zoon van God door wie alle dingen die onmogelijk zijn mogelijk worden.

Hoofdstuk 12.

(H) Simon vermaand door de hond

Maar Simon, die zich in het huis bevond zei dus tegen de hond: ‘Zeg tegen Petrus dat ik er niet ben.’ In tegenwoordigheid van Marcellus antwoordde de hond: ‘Jij verschrikkelijk slecht en gemeen persoon, vijand van iedereen die leeft als en gelooft in Jezus. Hier is een stom

dier dat naar u toegezonden is, dat een menselijke stem ontvangen heeft om u beschaamd te doen staan en om te tonen dat u een bedrieger en leugenaar bent. Heeft u zoveel tijd nodig gehad om eindelijk te zeggen: 'Zeg hem dat ik er niet ben.' Schaamt u zich niet om zulke zwakke en nutteloze woorden tegen Petrus te spreken, de dienaar en apostel van Christus, alsof u zich voor hem die mij opgedragen heeft om u recht voor uw raap toe te spreken zou kunnen verbergen, en dat niet vanwege u, maar vanwege hen die u aan het bedriegen was en naar de vernieling aan het helpen was. Vervloekt bent u daarom, u vijand en verderver van de weg en waarheid van Christus. Hij zal door vuur bewijzen dat de ongerechtigheden die u bedreven hebt in de buitenste duisternis niet zullen sterven.'

(P) De bekering van velen door de profetie door een hond

Na dit gezegd te hebben ging de hond er vandoor en de mensen volgden hem, Simon achterlatend. De hond ging naar Petrus toe die daar bij de menigte die zijn gezicht wilde zien zat en de hond vertelde wat hij met Simon gedaan had. Dit zei de hond tegen Petrus, de boodschapper en apostel van de ware God: 'Petrus u zult een grote krachtmeting hebben met de vijand van Christus en zijn dienaren en velen die door hem verleid zijn, zult u tot het geloof bekeren, hiervoor zult u van God de beloning van uw werk ontvangen.' Toen de hond dit gezegd had, viel hij neer aan de voeten van de apostel en gaf de geest.

(H) De menigte vraagt om een teken, de dode tonijn die weer leeft

Toen de grote menigte verbaasd de hond zag spreken, begonnen sommige van hen zich voor de voeten van Petrus neer te werpen en sommige zeiden: 'Toon ons nog een teken zodat wij in u geloven als de dienaar van de levende God, want ook Simon deed vele tekenen in onze aanwezigheid en daarom zijn wij hem gevolgd.'

Hoofdstuk 13.

Petrus draaide zich om en zag een gerookte tonijn in het raam hangen. Hij nam deze en zei tegen de mensen: 'Als u deze weer als een vis in het water ziet zwemmen, zult u dan in staat zijn om te geloven in Hem die ik predik?' En eenparig zeiden zij: 'Natuurlijk zullen wij u geloven.' Toen zei hij, omdat er een zwembad in de buurt was: 'In Uw Naam O Jezus Christus in Wie zij niet geloven, ten aanschouwen van iedereen aanwezig, leef en zwem als een vis.' En hij gooide de tonijn in het zwembad, zij leefde en begon te zwemmen. Iedereen zag de vis zwemmen en niet alleen dat uur, anders zou nog gezegd worden dat het een waanvoorstelling zou zijn, maar hij liet haar daar lang zwemmen zodat ze mensen vanuit allerlei hoeken en gaten daar naartoe brachten die ze de tonijn die levend geworden was lieten zien. Sommige mensen gooiden zelfs brood naar haar toe en zij zagen dat ze gezond was. Na dit gezien te hebben volgden velen Petrus en geloofden in de Heer. Hierna kwamen zij dag en nacht samen in het huis van de oudste Narcissus. Petrus vertelde hen vanuit de Schriften over de profeten en van de dingen die onze Heer Jezus, zowel in woorden als in daden, gedaan had.

Hoofdstuk 14.

(H) Marcellus jaagt Simon zijn huis uit

Maar Marcellus werd dagelijks bemoedigd door de tekenen en wonderen die Petrus, vanwege de genade die Jezus Christus hem verleend had, werkte. Marcellus rende naar

Simon toe die nog aan de eettafel in zijn huis zat, hij vervloekte hem en zei tegen hem: 'U meest weerspannige en kwaadaardige van alle mensen, verderver van mijn ziel en van mijn huis, die mij wilde wegvoeren van mijn Heer en Redder Christus!' Hij pakte hem beet en beval dat hij uit zijn huis gegooid moest worden. Toen de dienaren dit toegestaan werd, bedolven zij hem onder verwijten, sommigen sloegen hem in het gezicht, anderen sloegen hem met stokken of gooiden met stenen, weer anderen gooiden de vuilnisbakken over hem leeg. Zelfs degenen die door hem hun meester ontvlucht waren en lange tijd geboeid waren geweest en ook andere dienstknechten van wie hij kwaad gesproken had tegen hun meester, maakten hem verwijten en zeiden: 'Nu, door de wil van God Die genadig voor ons geweest is, en voor onze meester, betalen wij u met klinkende munt terug.' En Simon werd het huis onder rake klappen uitgegooid, hij rende naar het huis waar Petrus verbleef, ja inderdaad naar het huis van Narcissus en bij de poort riep hij luid: 'Zie hier ben ik, Simon, kom maar naar buiten Petrus en dan zal ik u overtuigen dat u geloofd hebt in een man die een Jood is en de zoon van een timmerman.'

Hoofdstuk 15.

(H) Simon vermaand door een baby

Toen Petrus gezegd werd dat Simon dit gezegd had, stuurde Petrus een vrouw naar hem toe die een kind de borst gaf en zei tegen haar: 'Ga snel naar buiten, dan zult u iemand vinden die mij zoekt. Het is voor u niet nodig dat u hem ook maar ergens antwoord op geeft, maar wees stil en luister wat het kind dat u draagt tegen hem zal zeggen. De vrouw ging dus naar buiten. Het kind nu, dat zij de borst gaf, was zeven maanden oud, het kreeg de stem van een man⁹ en zei tegen Simon: 'O, u van God en mensen verlatene, vernietiger van waarheid, kwaadaardig zaad van alle verderf en vrucht die van nature al nutteloos is! Maar voor een korte en beperkte tijd zult u te zien zijn en hierna ligt een eeuwige straf voor u klaar. U zoon van een schaamteloze vader, die nooit uw wortels uitgezet heeft in het goede maar altijd in vergif, ongelovig geslacht, vergeven van alle hoop! U stond niet beschaamd toen een hond u ontmaskerde. Nu ben ik, een kind, door God gedwongen om te spreken en zelfs nu schaamt u zich niet. Maar, al wilt u dit niet, op de volgende sabbat zal iemand u in de rechtszaal van Julius brengen zodat zichtbaar zal worden wat voor mens u bent. Ga dus weg van de poort waar de voeten van heiligen door naar binnen gaan, want u zult de onschuldige zielen, die u van de weg af geleid heeft en verdriet heeft berokkend, niet langer bedriegen. In Christus zal uw slechte aard zichtbaar gemaakt worden en uw uitwerkingen zullen aan stukken geslagen worden. Nu spreek ik nog dit laatste woord tot u, Jezus Christus zegt tegen u: *'Wees in mijn Naam met stomheid geslagen en vertrek uit Rome tot de volgende sabbat.'* En direct werd hij stom en was zijn stem gebonden. Hij vertrok uit Rome tot de sabbat en verbleef in een stal. Maar de vrouw ging met haar kind terug naar Petrus en vertelde hem en de rest van de broers wat het kind tegen Simon gezegd had. Zij verheerlijkten de Heer Die deze dingen aan de mensen getoond had.

Hoofdstuk 16.

(P) Jezus bemoedigt Petrus en spreekt over de confrontatie met Simon

Toen het nacht werd was Petrus nog wakker en zag hij Jezus stralend gekleed, Hij glimlachte en zei tegen hem: *'Een*

groot deel van de broerschap is door mij en door de tekenen die u in mijn Naam gedaan heeft al teruggekeerd. Maar u zult op de komende sabbat een krachtmeting voor het geloof hebben, dan zullen velen van de heidenen en de Joden zich in mijn Naam tot mij, die gehoond en bespuugd geweest ben, bekeren. Ik zal bij u zijn als u om tekenen en wonderen vraagt en u zult velen bekeren. Maar u zult Simon, die de werken van zijn vader doet, als uw tegenstander hebben, maar al zijn werken zullen tovertrucs en listige hekserij blijken te zijn. Wees niet verzwakt en wie ik ook naar u toe stuur, bevestig hen in mijn Naam.’ Toen het licht geworden was, vertelde hij de broers hoe de Heer aan hem verschenen was en wat Hij hem geboden had.

Hoofdstuk 17.¹⁰

(H) Petrus over Simon in Judea, het bedrog van Eubula

‘Maar geloof mij mannen en broers, ik verdreef deze Simon uit Judea waar hij veel kwaad aanrichtte met zijn magische tovertrucs. Hij woonde in Judea met een bepaalde vrouw die Eubula heette, die in deze wereld hoog in aanzien stond. Zij bezat veel goud en kostbare parels. Simon kwam daar ongezien binnen, samen met twee anderen die net als hem waren. Niemand van het huishouden had één van de twee gezien maar alleen Simon. Door middel van een vervloeking namen zij al het goud van de vrouw mee en vertrokken. Toen Eubula doorkreeg wat er gebeurd was, begon zij haar huishouden te mishandelen door te zeggen: ‘U heeft misbruik gemaakt van deze man van god en mij beroofd toen u zag dat hij bij mij, een eerbare vrouw op bezoek kwam, want zijn naam is als de Naam van de Heer.’

(V) Het bedrog van Simon ontmaskerd

‘Toen ik drie dagen lang vastte en bad of deze zaak duidelijk gemaakt mocht worden, zag ik in een visioen Italicus en Antulus die ik in de Naam van de Heer onderwezen had. Een jongen die naakt en geketend was gaf mij een tarwebrood en zei tegen mij: ‘Petrus, heb nog twee dagen geduld en u zult de machtige werken van de Heer zien. Want van alles dat uit het huis van Eubula kwijt is, is door Simon een illusie gecreëerd en met twee anderen heeft hij alles gestolen. Op de derde dag, op het negende uur, bij de poort op weg naar Neapolis zult u hen zien. Zij verkopen dan een jonge sater van goud, twee pond wegend en gevat in een kostbare steen, aan een goudsmid die Agrippinus heet. Voor u is het niet nodig dat u het aanraakt, anders zou u er nog door verontreinigd worden, maar neem enkele dienaren van de vrouw des huizes mee, hen moet u de winkel van de goudsmid tonen en gelijk weer weggaan, want vanwege deze zaak zullen velen gaan geloven in de Naam van de Heer. Alles wat deze mannen door hun tovertrucs en goddeloosheid regelmatig gestolen hebben zal openlijk te zien zijn.’

(G) Petrus vertelt Eubula hoe de zaak ontmaskerd zal worden

‘Toen ik dat gehoord had, ging ik naar Eubula toe en vond haar zittend met haar kleren gescheurd en met het haar in de war, zo was zij aan het jammeren. Toen zei ik haar: ‘Eubula sta op uit uw jammerklacht, knap uw gezicht wat op, fatsoeneer uw haar en doe kleren aan die bij u passen. Bid hierna tot de Heer Jezus Christus Die iedere ziel zal oordelen, want Hij is de onzichtbare Zoon van God door Wie u gered moet worden, alleen als u met uw hele hart berouw toont voor de zonden die u in het verleden gedaan heeft. Ontvang dan kracht van Hem, want zie, door mij zegt

de Heer tegen u: ‘U zult alles wat u kwijt geraakt bent terugkrijgen.’ En nadat u alles ontvangen heeft, zorg er dan voor dat Hij u vindt, zodat u deze huidige wereld afwijst en zoekt naar eeuwige verfrissingen. Luister daarom hiernaar, laat sommige van uw mensen de wacht houden bij de poort die naar Neapolis leidt, overmorgen rond het negende uur. Dan zullen zij twee jonge mannen zien die een sater van goud dragen die twee pond weegt, bekleed met edelstenen, zoals mij dat in een visioen getoond is. Zij zullen dit ding te koop aanbieden aan ene Agrippinus, iemand die bij de goddelozen hoort. Vanwege het geloof in Jezus Christus zal u door hem getoond worden dat u moet geloven in de Levende God en niet in Simon de magiër, die slappe duivel. Hij wilde dat u in zorgen achter zou blijven en dat uw onschuldige huishouden gestraft zou worden. Alleen door mooie woorden en uitspraken bent u bedrogen, alleen met zijn mond heeft hij over godsvrucht gesproken, terwijl hij compleet bezeten is door goddeloosheid. Want toen u dacht om een heiligendag te vieren, uw afgodsbeeld neer zette, er een doek overheen deed en al uw ornamenten uitstalde op de tafel, toen bracht hij door een magische truc twee jonge mannen naar binnen die niemand van uw mensen gezien heeft en zo hebben zij zonder gezien te worden uw ornamenten gestolen. Maar het succes hiervan is van korte duur, want mijn God heeft het aan mij geopenbaard, omwille dat u niet bedrogen zou worden of zou vergaan in de hel voor alle zonden die u gedaan heeft, goddeloos en tegen God ingaand. Hij is vol van de waarheid en de rechtvaardige Rechter van de levenden en de doden. Er is geen andere hoop op leven voor mensen, behalve door Hem door Wie de dingen die u kwijt geraakt bent terug gebracht zullen worden en nu, win uw eigen ziel.’ Maar zij wierp zichzelf neer aan mijn voeten en zei: ‘O man, ik weet niet wie u bent, maar hem heb ik als een dienaar van God ontvangen. Alles wat hij van mij gevraagd heeft om aan de armen te geven heb ik hem in overvloed in handen gegeven en daarbij heb ik ook nog veel aan hemzelf gegeven. Waarmee heb ik hem gekwetst dat hij dit alles tegen mijn huis bewerkt heeft?’ Petrus zei hierop: ‘Alleen op woorden moet u uw vertrouwen niet stellen, maar in acties en daden, maar wij moeten doorgaan met waar wij begonnen zijn.’

(H) Petrus ontmaskert de bedriegers

‘Dus ging ik bij haar weg en ging met twee bedienden van Eubula naar Agrippinus en zei tegen hem: ‘Zie dat u goed let op deze mannen. Want morgen zullen twee mannen bij u komen die een jonge gouden sater gevat in edelstenen aan u willen verkopen, deze behoort toe aan de meesteres van deze mannen. Dan moet u het aannemen alsof u het wilt bestuderen en het werk van de goudsmid prijzen, als deze twee binnenkomen zal God het resterende bewijs leveren.’ De volgende dag kwamen de twee dienaren van de vrouw des huizes rond het negende uur aan, en ook de twee jonge mannen met de bedoeling om de jonge sater van goud aan Agrippinus te verkopen. De twee dienaren meldden dit gelijk aan hun bazin, zij ging op hoge poten naar de winkel en vertelde luid alles wat haar overkomen was. Toen Pompeius, de rechter, haar in die staat zag, iemand die anders nooit buiten kwam, stond hij direct op uit de rechterstoel en ging naar de rechtszaal. Hij gebod dat de mannen gebracht zouden worden en gemarteld en terwijl zij gepijnigd werden gaven zij toe dat zij dit in dienst van Simon gedaan hadden, die, zeiden zij, hen overtuigd had door hen geld aan te bieden. En na lange tijd gemarteld te zijn, sloegen zij door en zeiden dat alles wat door Eubula verloren was opgeborgen was in een grot onder de grond, aan de andere kant van de poort en vele andere dingen ook

nog. Toen Pompeius dit hoorde stond hij op en ging naar de poort, samen met de twee mannen die allebei aan twee kettingen vastgebonden zaten. En zie, Simon kwam net door de poort, op zoek naar hen omdat het zo lang duurde. Toen zag hij een grote menigte aankomen en de twee in kettingen gebonden, hij had het direct door en sloeg op de vlucht en tot op deze dag is hij niet meer in Judea gezien.'

(H) De bekering van Eubula

'Maar Eubula, toen zij al haar spullen teruggekregen had, gaf alles weg om de armen te helpen, geloofde in de Heer Jezus Christus en ontving vrede. Zij verachtte en deed afstand van deze wereld, gaf aan de weduwen en wezen en gaf kleren aan de armen. Na lange tijd ging zij te ruste. Nu heeft dit alles, lieve broers, in Judea plaatsgevonden waardoor hij die de boodschapper van Satan genoemd wordt daarvandaan weggejaagd is.'

Hoofdstuk 18.

(G) Reinig uw ziel, dan verlaat God u niet

'Broers, allerliefst en allervriendelijkst, laten wij nu samen vasten en tot de Heer bidden. Want Hij die hem daar weggejaagd heeft, is ook in staat om hem uit deze plaats te ontwortelen. Laat Hem ons de macht verlenen om hem te weerstaan met zijn magische tovertrucs en om te bewijzen dat hij de boodschapper van Satan is. Want onze Heer zal hem op de sabbat bij ons brengen, al wil hij het niet, in de rechtszaal van Julius. Laten wij onze knieën daarom buigen voor Christus Die naar ons luistert, al roepen wij niet, Hij is het Die ons ziet, al wordt Hij niet gezien met deze ogen, toch is Hij in ons. Als wij dat willen, dan zal Hij ons niet verloochenen. Laten wij daarom onze zielen reinigen van elke slechte verleiding, dan zal God ons niet verlaten. Ja, als wij maar knippen met onze ogen, dan is Hij al bij ons.'

Hoofdstuk 19.

(H) Marcellus reinigt zijn huis met water en neemt de armen en weduwen op

Toen deze dingen door Petrus gezegd waren, kwam ook Marcellus binnen en zei: 'Petrus, ik heb mijn hele huis voor u van de sporen van Simon gereinigd en zelfs zijn boosaardige stof verwijderd. Want ik heb water genomen en de heilige Naam van Jezus Christus aangeroepen, samen met mijn andere dienaren die Hem ook toebehooren. Ik heb heel mijn huis en alle eetkamers en alle gangen tot en met de buitenste poort gereinigd en gezegd: 'Ik weet dat U, Heer Jezus Christus zuiver en onbesmet bent van elke vorm van onzuiverheid, laat dus mijn vijand en tegenstander uitgedreven worden voor Uw aangezicht.' En nu gezegende, heb ik de weduwen en bejaarde vrouwen gevraagd om samen te komen in mijn huis dat gereinigd is, dan kunnen zij met ons meebidden. Iedereen zal een goudstuk ontvangen in Naam van de dienst, zodat zij werkelijk dienstknechten van Christus genoemd zullen worden. Alles is in gereedheid gebracht voor de dienst, daarom vraag ik u, O gezegende Petrus, geef gehoor aan hun verzoek zodat ook u in mijn plaats gehoor geeft aan hun gebeden, laten wij gaan en ook Narcissus meenemen en iedereen van de broers die hier aanwezig is.' Petrus gaf hierna toe aan zijn nederigheid, ging in op zijn verzoek en ging met hem en de overige broers mee.

Hoofdstuk 20.

(H) De lamme weduwe loopt weer

Petrus ging naar binnen en zag een van de oudere vrouwen, een weduwe, die blind was. Haar dochter hield haar bij de hand en bracht haar Marcellus huis binnen. Petrus zei tegen haar: 'Kom hier moeder, vanaf deze dag geeft Jezus u Zijn rechterhand, door wie wij een ontoegankelijk licht bezitten wat geen duisternis verbergen kan, Hij zegt tot u door mij: 'Open uw ogen, zie en wandel zelfstandig.'" Direct zag de weduwe dat Petrus haar de handen oplegde.

(H)Onderwijs uit de schrift over Jezus

Petrus ging de eetzaal binnen en zag dat het evangelie werd gelezen, hij rolde het boek op en zei: 'U mannen die geloven en hopen op Christus, leer op welke wijze de heilige schrift van onze Heer uitgelegd moet worden. Wat wij door Zijn genade opgeschreven hebben, al lijkt het u nog niet veel te zijn, is volgens ons krachtig genoeg om eigen gemaakt te worden door de mensen. Daarom behoren wij eerst te weten wat Gods wil is en hoe goed Hij is, hoe het komt dat overal misvattingen over bestaan en vele duizenden mensen tot het verderf vervallen zijn, hoe de Heer vanuit Zijn genade bewogen was en zichzelf getoond heeft in een andere vorm, in de gestalte van een mens, door Wie noch de Joden noch wij het waardig zijn om verlicht te worden. Want ieder van ons heeft, voor zover hij het zicht verdragen kon, zoveel gezien als waartoe hij in staat bleek te zijn. Nu zal ik aan u uitleggen wat net aan u voorgelezen is. Onze Heer wilde dat ik Zijn heilige majesteit op de berg zou zien,¹¹ toen ik samen met de zonen van Zebedeüs het heldere licht op de berg zag. Ik viel neer alsof ik dood was, sloot mijn ogen en ik hoorde een stem van Hem Die ik niet beschrijven kan. Vanwege Zijn felle licht dacht ik dat ik blind geworden was. Maar toen ik weer een beetje adem kreeg, zei ik bij mijzelf: 'Misschien heeft mijn Heer mij hier gebracht om mij te verblinden.' Toen zei ik: 'Als het Uw wil is Heer, dan zal ik die niet weigeren.' Toen reikte Hij mij Zijn hand en deed mij opstaan. En toen ik opstond zag ik Hem opnieuw in de gestalte die ik bevatten kon. Dus heeft de genadige God, geliefde broers, onze zwakheden en onze overtredingen gedragen, zoals ook de profeet zegt: 'Hij heeft onze zonden gedragen en voor ons geleden, maar wij dachten dat Hij verdrukt werd en getroffen werd door plagen.'¹² 'Want Hij is in de Vader en de Vader is in Hem.'¹³ Hijzelf is ook de volheid van alle Majesteit Die aan ons al het goede van zichzelf getoond heeft. Omwille van ons heeft Hij gegeten en gedronken, terwijl Hijzelf niet hongerig of dorstig was. Hij heeft verwijten ten behoeve van ons verdragen, Hij stierf en is weer opgestaan voor ons. Hij heeft mij zowel verdedigd toen ik zondigde als mij vertroost met Zijn grootmoedigheid, Hij zal u ook troosten, zodat u van Hem zult houden. Deze Grote en Kleine, Mooie en Lelijke, Jonge en Oude, tijdelijk gezien en toch eeuwig onzichtbaar, ongrijpbaar voor een mensenhand en toch is Hij vastgehouden door Zijn dienaren, door geen vlees gezien en nu toch zichtbaar, Die onbekend was en nu bekend geworden is, Die niet onderworpen is aan het lijden en nu toch voor ons geleden heeft, nooit gestraft maar nu gestraft, Die er voor de wereld al was en nu in de tijd begrepen kan worden, het grote begin van alle principes en toch overgeleverd aan de oversten, overwinnend, maar nederig in ons midden, door iedereen miskend en toch alles voorziende. Deze Jezus broers heeft u als de Deur,¹⁴ het Licht,¹⁵ de Weg,¹⁶ het Brood,¹⁷ het Water,¹⁸ het Leven,¹⁹ de Opstanding,²⁰ de Verkwikking,²¹ de Parel,²² de Schat,²³ het

Zaad,²⁴ de Oogst,²⁵ het Mosterdzaadje,²⁶ de Wijnstok,²⁷ de Ploeg,²⁸ de Genade,²⁹ het Geloof,³⁰ het Woord,³¹ Hij is alle dingen en er is niemand anders die groter is dan Hij. Aan Hem komt de glorie toe tot in alle eeuwigheid, amen.'

Hoofdstuk 21.

(V) Op het gebed van Petrus zien de weduwen en bejaarden

Jezus

Toen het negende uur geslagen had stonden ze op om te bidden. En zie, sommige van de bejaarde weduwen die daar zaten, die blind waren en niet geloofden, Petrus kende ze niet, zeiden tegen hem: 'Wij zitten hier samen, O Petrus, en hopen en geloven in Jezus Christus, omdat u één van ons heeft laten zien, daarom smeken wij u heer Petrus, wees ook genadig en heb medelijden met ons.' Maar Petrus zei tegen hen: 'Als er in u het geloof dat in Christus is leeft, als het sterk in u is, stel dan voor in uw geest wat u niet ziet met uw ogen en al zijn uw oren gesloten, laat ze in uw geest al geopend zijn. Deze ogen zullen weer gesloten worden, want ze zien niets dan mensen, ossen en domme beesten, stenen en takken, maar niet ieder oog ziet Jezus Christus. Daarom Heer, laat Uw lieflijke en heilige Naam deze mensen helpen, raak hun ogen aan, want U bent in staat om hen met hun ogen te laten zien.' En toen zij allemaal gebeden hadden, werd de ruimte waarin zij zich bevonden zo licht als bij bliksem, net als het licht dat in de wolken verschijnt. Niet een licht zoals overdag gezien wordt, maar onuitsprekelijk, onzichtbaar, zoiets kan geen mens beschrijven, ja zo zelfs dat wij buiten zinnen raakten van verbijstering. Wij riepen de Heer aan en zeiden: 'Wees genadig Heer, voor ons uw dienaren. Geef aan ons wat wij kunnen dragen, want dit kunnen wij niet aanzien of verdragen.' Terwijl wij daar lagen stonden alleen de weduwen die blind waren op en het heldere licht dat ons verscheen ging hun ogen binnen en liet hen weer zien. Toen zei Petrus hen: 'Vertel ons wat u gezien hebt.' En zij zeiden: 'Wij zagen een oude man met zo'n bijzondere uitstraling dat wij niet in staat zijn om het u uit te leggen.' Maar anderen zeiden: 'Wij zagen een jonge man,' en anderen: 'Wij zagen een jongen die onze ogen zacht aanraakte en zo werd ons de ogen geopend.' Daarom verheerlijkte Petrus de Heer en zei: 'U alleen bent de Heer God en met welke lippen kunnen wij U waardig prijzen en hoe kunnen wij U bedanken voor al Uw genade. Daarom broers, zoals ik u kort geleden al vertelde, God Die altijd dezelfde is, is groter dan onze gedachten, zoals wij dat ook geleerd hebben van deze bejaarde weduwen, door hoe zij de Heer in verschillende gestalten gezien hebben.'

Hoofdstuk 22.

(H) Vasten voor op het debat met Simon

En na iedereen met hun hele hart vermaand te hebben om aan de Heer te blijven denken, begon hij samen met Marcellus en de overige broers de maagden van de Heer te bedienen en tot de morgen uit te rusten. Marcellus zei tegen hen: 'U heilige en ongeschonden maagden van de Heer luister; u heeft hier een plek om te wonen, want deze dingen die van mij genoemd worden, van wie zullen ze zijn, tenzij u naar elders vertrekt? Maar fris uzelf wat op want op de volgende sabbat, dat is morgen, zal Simon een tweestrijd met Petrus, de heilige Gods, houden. Want zoals de Heer altijd bij hem gebleven is, zo zal Christus de Heer zeker ook nu klaar staan voor Zijn apostel. Want Petrus blijft erbij om niets te eten, hij vast al één dag, zodat hij de slechte tegenstander en vervolger van de Heer kan overwinnen.'

Want zie, mijn jongelingen zijn bij mij gekomen en hebben verteld dat er steigers worden opgezet in het stadion en dat veel mensen aan elkaar doorvertellen: 'Twee Joden zullen hier bij het opgaan van de zon de strijd aangaan over het onderwijs over God.' Laten wij daarom waken tot de ochtend en bidden en smeken tot onze Heer Jezus Christus met voorbeden voor Petrus.'

(V) Petrus lijkt zelf op Jezus

Marcellus ging hierna een hazenslaapje doen, werd weer wakker en zei tegen Petrus: 'O Petrus, apostel van Christus, laten wij vrijmoedig naar dat wat voor ons ligt toegaan, want toen ik mij net heel even kort overgaf aan de slaap, zag ik u zitten op een hoge plaats met voor u een grote menigte. Er was een ontzettend smerige vrouw, ze leek op een Ethiopische, niet een Egyptische, maar volledig zwart en smerig, gekleed in lompen en met een ijzeren ketting om haar nek, met kettingen aan handen en voeten, ze danste. En toen u mij zag zei u met een luide stem: 'Marcellus de totale macht van Simon en zijn god is als deze vrouw die danst, onthoofd u haar.' En ik zei tegen u: 'Broer Petrus, ik ben een senator die hoog in aanzien staat en ik heb mijn handen nooit vuil gemaakt, ik heb zelfs nooit ook maar een mus gedood.' Maar toen u dat hoorde begon u nog luider te spreken: 'Kom alstublieft met ons ware zwaard Jezus Christus en onthoofd niet alleen het hoofd van deze duivel, maar hak al haar ledematen in stukken ten aanschouwen van iedereen hier, wat in Uw dienst door mij toegestaan is.' Direct daarna was er iemand zoals u, O Petrus die een zwaard had en haar in stukken hakte. Hierna keek ik ernstig naar u beiden, zowel u als degene die deze duivel in stukken gehakt had en stond stomverbaasd hoe u op elkaar leek. Toen werd ik wakker en heb u deze tekenen van Christus getoond.' Toen Petrus dit hoorde was hij nog meer vol goede moed, omdat Marcellus deze dingen gezien had, wetende dat de Heer altijd zorgt voor wie Hem toebehoren. Blij en opgewekt door deze woorden stond hij op en ging naar het stadion.'

Hoofdstuk 23.

(H) Debat van Petrus met Simon in Rome

De broers en iedereen die in Rome was kwamen bij elkaar en namen, nadat iedereen een goudstuk betaald had, plaats. Ook de senatoren, hooggeplaatsten en de autoriteiten namen plaats. Petrus kwam binnen, ging in het midden staan en iedereen riep: 'Toon ons, O Petrus, wie uw God is en wat Zijn grootheid die u zo zelfverzekerd gemaakt heeft is. Misgun dit de Romeinen niet, want zij zijn liefhebbers van de goden. Simon heeft ons zijn bewijs geleverd, laten wij het nu van u krijgen, overtuig ons, u allebei, wie wij moeten geloven.' Toen zij deze dingen riepen kwam ook Simon naar binnen en ging bezorgd en onzeker naast Petrus staan, als eerste keek hij naar hem. Nadat het lang stil bleef zei Petrus: 'U mannen van Rome, wees rechtvaardige rechters over ons, want ik zeg dat ik geloof in de Levende en Ware God en ik beloof u om bewijs dat bij mij bekend is van Hem te overhandigen, waar velen van u ook van kunnen getuigen. Want u ziet dat deze man nu stil is omdat hij bestraft geworden is, wetende dat ik hem uit Judea verdreven heb vanwege het bedrog dat hij liet zien, door zijn magische kunsten, aan Eubula een eerbare en eenvoudige vrouw. Daarvandaan verdreven is hij hiernaartoe gekomen, denkend dat hij voor u verborgen zou kunnen blijven en nu staat hij hier voor mij, face to face. Zeg het maar Simon, bent u niet in Jeruzalem aan mijn voeten en die van Paulus gevallen

toen u de genezingen zag die door onze handen gedaan werden en zei: Ik smeek u, neem zoveel geld van mij als u wilt, zodat ook ik in staat zal zijn om mensen handen op te leggen en zulke machtige werken te doen.' Toen wij dat hoorden vervloekten wij u en zeiden: 'Wilt u ons verzoeken door te denken dat wij geld verlangen?'³² En nu bent u bang. Mijn naam is Petrus, want Christus de Heer heeft mij de naam 'voorbereider van alle dingen' gegeven. Want ik vertrouw op de Levende God door wie ik uw tovenarij zal afbreken. Laat hem nu in uw tegenwoordigheid de wonderen doen die hij hiervoor ook gedaan heeft, want u zult mij niet zondermeer geloven over de dingen die ik net over hem gezegd heb.' Maar Simon zei: 'U doet het voorkomen dat u over Jezus van Nazareth spreekt, de zoon van een timmerman en zelf ook een timmerman, waarvan de familie in Judea woont. Luister dus Petrus, de Romeinen hebben het wel door, zij zijn niet dwaas.' En hij draaide zich om naar de mensen en zei: 'Mensen uit Rome, wordt een god geboren? Wordt hij gekruisigd? Iedereen die een meester heeft is geen god.' En toen hij dat zei zeiden velen: 'U heeft gelijk Simon.'

Hoofdstuk 24.

(H) Jezus is de Christus van de profeten

Maar Petrus zei: 'Vervloekt zijn uw woorden tegen Christus! Weet dat de profeet over Hem gezegd heeft: 'Wie zal het Zijn generatie vertellen?'³³ En een andere profeet zei: 'Wij zagen Hem en Hij was niet knap of bijzonder.'³⁴ En: 'In de laatste dagen zal een mens geboren worden vanuit de Heilige Geest,³⁵ Zijn moeder heeft geen gemeenschap gehad, noch zal iemand zeggen dat hij Zijn vader is.' Verder zegt hij nog: 'Zij heeft gebaard en toch ook weer niet gebaard.'³⁶ En ook: 'Is het makkelijk voor u om het strijdtoneel te betreden? Zie een maagd zal in haar baarmoeder zwanger gemaakt worden.'³⁷ Een volgend profeet die de Vader eert, zegt: 'Wij hebben geen stem gehoord, of dat een vroedvrouw erbij moest komen.'³⁸ De volgende profeet: 'Niet geboren uit de baarmoeder van een vrouw, maar vanuit een hemelse plaats is Hij afgedaald.' En: 'Een steen is zonder handen uitgehouwen die alle koninkrijken zal omver werpen.'³⁹ En: 'De Steen Die de bouwlieden afgekeurd hebben, deze is de hoofd Hoeksteen geworden.'⁴⁰ Hij noemt Hem: 'Een beproefde uitgekozen Steen.'⁴¹ Weer een ander profeet zegt over Hem: 'En zie, ik zag iemand als een Mensenzoon afdalen op een wolk.'⁴² Wat moet ik nog meer zeggen mannen van Rome? Als u de Schriften van de profeten zou kennen, dan zou ik alles aan u uitleggen. Door hen was het noodzakelijk dat dit in geheimtaal bekend gemaakt werd, zodat het koninkrijk van God kon worden afgerond. Maar hierna zullen deze dingen nader aan u worden uitgelegd. Nu keer ik mij tot u Simon, doe nog maar één ding van de dingen waarmee u hen hiervoor al bedrogen hebt en ik zal het verijdelen door mijn Heer Jezus Christus.' En Simon wreef over zijn kale hoofd en zei: 'Als de prefect het goed vindt.'

Hoofdstuk 25.

(H) Simon doodt met tovenarij een man

Maar de prefect wilde geduldig met beiden omgaan, zodat het niet zou lijken dat hij onrechtvaardig zou handelen. De prefect stuurde dus een van zijn dienaren naar voren die tegen Simon zei: 'Neem deze man en breng hem ter dood.' En tegen Petrus zei hij: 'En u moet hem weer opwekken.' En de prefect zei tegen de mensen: 'Aan u is het om te

bepalen wie van deze twee aanvaardbaar is voor God, hij die dood of hij die levend maakt.' Direct sprak Simon in het oor van de knul en deed hem verstommen, waarna hij stierf.

(H) De weduwe die Petrus vraagt voor het uit de dood opwekken van haar zoon

En toen er een geroezemoes onder de menigte ontstond riep een van de weduwen die in het huis van Marcellus versterkt was: O Petrus, dienaar van God, mijn zoon is ook dood, de enige die ik had.' De mensen maakten ruimte voor haar en brachten haar bij Petrus. Zij wierp zich neer aan zijn voeten en zei: 'Ik had maar één zoon, die met zijn handen mij goed verzorgde. Hij deed mij opstaan en droeg mij, en nu is hij dood, wie zal mij nu bij de hand nemen?' Petrus zei tegen haar: 'In aanwezigheid van al deze getuigen, ga nu en neem uw zoon mee, zodat zij zien zullen en in staat zijn om te geloven dat hij door de kracht van God is opgewekt,' en toen de weduwe dit hoorde viel zij flauw. En Petrus zei hierna tegen de aanwezige jonge mannen: 'Wij hebben jonge mannen nodig, en vooral degenen die geloven willen.' Direct stonden er dertig jonge mannen op, die klaar stonden om haar te dragen of om haar dode zoon te gaan halen. En terwijl de weduwe nog maar net bijkwam, tilden de jonge mannen haar op en zij riep luid en schreeuwde: 'Zie mijn zoon, de dienaar van Christus is naar u toegezonden.' Zij trok aan haar haren en gezicht. Nu keken de jonge mannen die meegegaan waren naar zijn neusvleugels of hij werkelijk dood was en toen zij zagen dat hij werkelijk dood was, hadden zij medelijden met de oude vrouw en zeiden: 'Als u het zo wilt moeder, en vertrouwen heeft in de God van Petrus, dan nemen wij hem mee en brengen hem daarheen, zodat hij hem op kan wekken en weer aan u terug kan geven.'

Hoofdstuk 26.

(H) Ondanks de verzoeking van God wekt Petrus de jongen op in Jezus kracht

Toen zij deze dingen zeiden, keek de prefect ernstig naar Petrus en zei: 'Zie, mijn knul is dood, die ook bij de keizer geliefd is. Ik heb hem niet gespaard, terwijl ik ook andere jonge mannen meegenomen heb, maar ik verlangde er liever naar om deze test uit te voeren, voor u en uw God, om te zien of u waarachtig bent. En daarom heb ik juist deze knul laten sterven.' En Petrus zei: 'God kan niet verleid of beproefd worden, O Agrippa, maar als Hij geliefd en gesmeekt wordt, dan luistert Hij naar hen die het waard zijn. Maar omdat mijn God en Heer Jezus Christus nu onder u verzocht wordt, Die al zoveel grote wonderen door mijn handen gedaan heeft om u te doen bekeren van uw zonden, nu ten aanschouwen van iedereen, laat U Heer, op mijn woord, door Uw kracht, hem opstaan die vermoord is door Simon door hem aan te raken.' En Petrus zei tegen de meester van de knul: 'Ga en pak zijn rechterhand vast, dan zult u hem levend naast u hebben lopen.' Agrippa de prefect rende naar de knul toe, nam hem bij de hand en deed hem opstaan. De hele menigte die dit zag riep: 'Één is de God, één is de God van Petrus.'

Hoofdstuk 27.

(H) Op het gebed van Petrus wordt ook de zoon van de weduwe opgewekt

Ondertussen werd ook de zoon van de weduwe door de jonge mannen op een bed gebracht, en de mensen maakten plaats voor hen en brachten hem bij Petrus. Petrus hief zijn

ogen naar de hemel op, strekte zijn handen uit en zei: 'O Heilige Vader van Uw Zoon Jezus Christus, Die ons Uw kracht toebedeeld heeft, zodat wij vragen en van U verkrijgen en alles verachten dat tot deze wereld behoort en U alleen volgen Die door weinigen gezien bent maar aan velen bekend gemaakt wil worden. Laat Uw licht stralen Heer, verlicht ons, laat U zien, wek de zoon van deze oude vrouw op die niet zonder haar zoon voor haarzelf kan zorgen. En ik herhaal het woord van Christus als ik tot u zeg: *Jonge man, sta op en wandel mee met uw moeder zo lang als u haar nog goed kunt doen.*⁴³ Daarna zult u mij dienen voor een hoger plan, in dienst als diaken en voorganger.' Onmiddellijk stond de dode man op en de menigte zag dit en verbaasde zich en de mensen riepen luid: 'U bent God, de Redder, U de God van Petrus, de Onzichtbare God, de Redder.' En zij spraken vol verbazing met elkaar wat voor kracht een mens kon inzetten als hij met een woord tot de Heer riep en zij ontvingen het gebeurde tot hun heiliging.

Hoofdstuk 28.

(H) De dode zoon van de invloedrijke vrouw binnengebracht

De roem ervan verspreidde zich snel over de hele stad, waarop een moeder van een bepaalde senator kwam en zichzelf te midden van de mensen aan de voeten van Petrus wierp, ze zei: 'Van mijn mensen heb ik gehoord dat u een dienaar van de genadige God bent en dat u Zijn genade laat zien aan iedereen die dit licht verlangt. Geef dit licht ook aan mijn zoon, want ik weet dat u tegen niemand iets heeft, keer u niet af van een dame die tot u smeekt.' Petrus zei haar: 'Wilt u in mijn God geloven door Wie uw zoon zal worden opgewekt?' De moeder zei met luide stem en huilend: 'Ik geloof O Petrus, ik geloof!' en alle mensen riepen luid: 'Schenk de moeder haar zoon!' Maar Petrus zei: 'Breng hem hier in het zicht van iedereen.' Petrus keerde zich naar de mensen en zei: 'U mannen van Rome, ook ik ben één van u, ik heb het lichaam van een mens en ben een zondaar. Maar ik heb genade ontvangen. Kijk dus niet naar mij alsof ik door eigen kracht doe wat ik doe, maar door de kracht van mijn Heer Jezus Christus, Die de Rechter is over de levenden en de doden. In Hem geloof ik, en door Hem ben ik uitgezonden en op Hem vertrouw ik wanneer ik Hem verzoek om de doden op te wekken. Ga daarom mee mevrouw en breng uw zoon hier zodat hij weer op zal staan.' De vrouw rende tussen de menigte door terug naar de straat, ze was ontzettend blij en in haar geest gelovend kwam zij thuis aan, met hulp van de jonge mannen tilde zij haar zoon op en bracht hem naar het stadion. Zij zei tegen de jonge mannen dat zij hun hoofd moesten bedekken en voor de draagbaar uit moesten lopen. Alles dat zij wilde gebruiken om te verbranden op het lichaam van haar zoon liet zij ook voor de draagbaar uit dragen. Toen Petrus dit zag had hij medelijden met het dode lichaam en met haar. Zij ging voor de menigte staan en iedereen huilde met haar mee en een grote menigte van senatoren en hofdames waren haar gevolgd om de wonderbare werken van God te zien, want deze Nicostratus die gestorven was, was hoog gewaardeerd en gerespecteerd in de senaat. Zo brachten ze hem en zetten ze hem voor Petrus neer.

(H) Simon door Petrus uitgedaagd om de dode op te wekken

Petrus maande tot stilte en zei met luide stem: 'Mensen van Rome, laat er nu een rechtvaardig oordeel zijn tussen mij en Simon en oordeelt u zelf wie van ons gelooft in de levende God, hij of ik. Laat hem het lichaam opwekken dat hier ligt

en in hem geloven alsof hij een boodschapper van God zou zijn. Maar als hij hiertoe niet in staat is, en ik mijn God aanroep en de zoon weer levend bij zijn moeder terugbreng, geloof dan dat deze man de tovenaer en bedrieger is die u alleen maar vermaakt heeft.' En toen zij dit allemaal hoorden, dachten zij dat het rechtvaardig was wat Petrus gezegd had, en zij bemoedigden Simon door te zeggen: 'Nu, als er iets in u is, laat het dan duidelijk zien! Overtuig ons want anders zult u veroordeeld worden! Wat staat u daar nou, kom in actie!'

(H) Simon faket of hij de man opwekt

Toen Simon hen allen zo zag aandringen stond hij gewoon stil, en daarna toen hij merkte dat de mensen ook stil werden en naar hem bleven kijken riep Simon uit: 'U mensen van Rome, als u ziet dat deze man opstaat, zult u dan Petrus uit Rome wegsturen?' En de mensen zeiden: 'Wij zullen hem niet alleen wegsturen maar wij zullen hem direct met vuur verbranden!' Toen ging Simon naar het hoofd van de dode man, boog zich en zei drie keer: 'Hef jezelf omhoog,' en toonde de mensen dat hij zijn hoofd ophief en het bewoog, zijn ogen opende en zichzelf een beetje naar Simon toeboog. Direct begonnen zij met het vragen om hout en fakkels teneinde Petrus te verbranden. Maar Petrus werd gesterkt door Christus, hij verhief zijn stem en zei tegen hen die tegen hem begonnen te schreeuwen: 'Nu zie ik, mensen van Rome, dat u, hoe zal ik het zeggen, dwaas en nutteloos bent, zo lang als uw ogen, oren en harten verblind zijn. Hoe lang nog zal uw begrip verduisterd zijn en ziet u niet dat u betoverd wordt, denkend dat een dode man opgestaan is, hij heeft zichzelf niet eens opgericht! Voor mij zou het genoeg geweest zijn, mannen van Rome, om er vrede mee te hebben en te sterven zonder nog iets te zeggen, en u achter te laten te midden van het bedrog van deze wereld. Maar de straf van onuitblusbaar vuur staat mij voor ogen. Als het daarom ook goed in uw ogen is, laat de dode man spreken, laat hem opstaan als hij leeft, laat zijn kaak die gesloten is weer bewegen, laat hem zijn handen uitstrekken naar zijn moeder, laat hem tegen jullie die het uitroepen zeggen: 'Waarom schreeuwt u zo?' Laat hem u bij zich roepen door te wenken met zijn hand. Als u nu wilt zien dat hij nog dood is en uzelf betoverd bent, laat dan deze man van de draagbaar opstaan die u ervan overtuigd heeft om u van Christus af te keren, en dan zult u zien dat deze dode man nog altijd zo is als dat hij hier gebracht is.' Maar Agrippa de rechter had geen geduld meer en duwde Simon eigenhandig opzij en hierna lag de dode man weer net zo als hij hiervoor gebracht was.

(G) Geen kwaad met kwaad vergelden

De mensen werden woedend, zij keerden zich af van de tovenaerij van Simon en begonnen het uit te schreeuwen: 'Luister, O Caesar! Als de doden nu niet opstaan, laat Simon in plaats van Petrus verbrand worden, want hij heeft ons totaal verblind.' Maar Petrus strekte zijn hand uit en zei: 'Geduld Romeinen, ik zeg niet dat Simon verbrand moet worden als de jongen hersteld wordt, alleen als ik zeg dat u dit doen moet, doe het dan.' Het volk schreeuwde: 'Ook als u het niet wilt Petrus, dan doen we het nog.' Maar Petrus zei tegen hen: 'Als u zich op deze manier blijft gedragen, dan zal de jongen niet opstaan. Want wij weten dat wij geen kwaad met kwaad moeten vergelden, maar wij hebben geleerd om van onze vijanden te houden en te bidden voor onze vervolgers. Want als zelfs deze man berouw zal tonen, dan zou dat beter zijn, want God herinnert zich het gedane kwaad niet. Laat hem daarom naderen tot het licht van Christus, maar als hij dat niet kan, laat hem dan deel hebben

aan dat wat van zijn vader, de duivel is, maar maak uw handen hier niet vuil aan.'

(H) Petrus wekt een jongen op en vraagt om vrijlating van de slaven

Toen hij dit tegen de mensen gezegd had, ging hij naar de jongen toe en voordat hij hem op deed staan zei hij tegen de moeder: 'Deze jonge mannen die u de vrijheid schenkt omwille van uw zoon, kunnen hun God in vrijheid dienen als hij weer leeft. Want ik weet dat sommigen zielenpijn zullen lijden als zij zien dat uw zoon opstaat en weten dat zij nog altijd gebonden zullen zijn. Maar stel hen allemaal in vrijheid en laat hen het bestaan weer hervatten dat zij hiervoor hadden, want uw zoon staat op het punt om weer op te staan, laat dat ook voor hen zo zijn.' En Petrus keek haar lang aan om te zien wat zij dacht. Toen zei de moeder van de jongen: 'Wat kan ik anders doen, daarom zeg ik in aanwezigheid van de rechter, alles wat ik op het lichaam van mijn zoon wilde verbranden, laten zij dit krijgen.' Toen zei Petrus: 'Laat wat over is verdeeld worden onder de weduwen.' Toen juichte het hart van Petrus en hij zei door de Geest: 'O Heer Die genadig bent, Jezus Christus, toon Uzelf aan Uw Petrus die U aanroept, want U bent hem altijd genadig geweest en vol van goedertierenheid. En in tegenwoordigheid van al deze mannen die de vrijheid geschonken is, bid ik dat zij Uw dienaren zullen worden, laat Nicostratus nu opstaan.' Petrus raakte de zij van de jongen aan en zei: 'Sta op!' De jongen stond op en deed zijn lijkkleed uit, ging rechtop zitten en bewoog zijn kaak, hij vroeg om andere kleren.

(V) Nicostratus heeft Jezus ontmoet

Toen stapte hij van de lijksbaar af en zei tegen Petrus: 'Ik bid u, O man Gods, laten wij naar onze Heer Jezus Christus gaan met Wie ik net gesproken heb. Ik hoorde dat Hij tot u sprak en, terwijl hij naar mij wees, zei: *'Breng hem hier, want hij hoort bij mij.'*' En toen Petrus dit van de jongen hoorde was hij des te meer gesterkt in zijn ziel door de hulp van de Heer, en Petrus zei tegen het volk: 'U mannen van Rome, zo worden de doden dus opgewekt, zo praten zij dus, zo staan zij op en wandelen en leven net zo lang als God het wil. Daarom, als u die gekomen bent om dit allemaal te zien u niet bekeerd van uw slechte paden, van al uw goden die met mensenhanden gemaakt zijn en van alle onzuiverheid en begeerten, ontvang de gemeenschap met Christus, gelovend, zodat u het eeuwige leven zult verkrijgen.'

Hoofdstuk 29.

(H) De weduwen krijgen de offers aan God voor de wonderen

Vanaf dat moment vereerden zij hem als een god, en de zieken die zij thuis hadden, brachten zij aan zijn voeten om door hem genezen te worden. Maar de rechter die zag dat zo'n grote menigte op Petrus aan het wachten was, seinde naar Petrus dat hij zichzelf terug moest trekken, en Petrus vertelde de mensen dat hij naar het huis van Marcellus zou komen. Maar de moeder van de jongen smeekte Petrus dat hij naar haar huis zou komen. Maar Petrus had op de dag van de Heer afgesproken met Marcellus om de weduwen te zien zoals Marcellus hen beloofd had, zodat hij hen kon bedienen en hen zelf de handen op kon leggen. De jongen die weer opgestaan was zei: 'Ik blijf bij Petrus.' En zijn moeder ging blij en verheugd terug naar haar eigen huis. De volgende dag, na de sabbat, kwam zij naar het huis van Marcellus om Petrus tweeduizend goudstukken te brengen.

Zij zei tegen Petrus, verdeel dit over de maagden van Christus die Hem dienen. Maar de jongen die uit de dood opgestaan was, toen hij zag dat hij niemand nog iets gegeven had, ging naar huis, opende de kluis en offerde zelf vierduizend goudstukken. Hij zei tegen Petrus: 'Zie ik zal ook het dubbele offeren wat ingezameld is vanuit mijzelf, vanaf deze dag als een sprekend offer aan God.'

Hoofdstuk 30.

(V) Chryse krijgt opdracht om Petrus geld voor de weduwen te geven

Op de dag van de Heer sprak Petrus met de broers en spoorde hen aan om bij het geloof in Christus te blijven. Velen vanuit de senaat, ridders en rijke en voornamelijk vrouwen waren daar ook bij aanwezig. Na bevestigd te zijn in haar geloof was er één erg rijke vrouw die de bijnaam Chryse⁴⁴ had, want elk bord van haar was van goud. Vanaf haar geboorte had zij nooit een bord van zilver of glas gebruikt, maar alleen gouden. Ze zei tegen Petrus: 'Petrus, u dienaar van God, Hij die u God noemt kwam naar mij toe in een droom en zei: *'Chryse breng naar mijn dienaar Petrus tienduizend goudstukken, want hij heeft dit van u tegoed.'*' Daarom heb ik dit naar u toegebracht uit angst dat Degene Die aan mij verschenen is en weer naar de hemel teruggekeerd is mij schade zou berokkenen.' Na dit gezegd te hebben, legde ze het geld neer en vertrok. Toen Petrus dit zag dankte hij de Heer omdat degenen die het nodig hadden zo verkwikt konden worden. Enkeligen van degenen die aanwezig waren zeiden tegen hem: 'Petrus, heeft u er niet fout aan gedaan om het geld te ontvangen van haar, want in heel Rome wordt slecht over haar gesproken vanwege overspel, want zij houdt het niet bij één echtgenoot, ja ze doet het zelfs met de jonge mannen in haar huis. Heb daarom geen deel aan de tafel van Chryse, maar laat dat wat door haar gebracht is aan haar worden teruggebracht.' Maar Petrus lachte toen hij dit hoorde en zei tegen de broers: 'Wat deze vrouw doet voor het overige van haar leven weet ik niet, maar met dat ik haar geld aangenomen heb, heb ik niet dom gehandeld, want zij betaalde het als een schuldenaar aan Christus en geeft het aan de dienaren van Christus, want Hijzelf draagt zorg voor hen.'

Hoofdstuk 31.

(H) Genezing van vele zieken

Op sabbat brachten zij ook de zieken, smekend dat zij mochten herstellen van hun ziekten. Velen die ziek waren werden genezen van verlammingen en reuma, van drie- en vierdaagse koorts en van elke ziekte in het lichaam werden zij genezen, gelovend in de Naam van Jezus Christus, en velen werden dagelijks toegevoegd aan de genade van de Heer.

(H) Simons belooft te vliegen

Maar Simon de magiër beloofde de mensen dat hij Petrus zou overtuigen dat hij niet in de ware God zou geloven, maar bedrogen was. En toen hij vele fakewonderen deed, bespotten degenen die vast in het geloof stonden hem. Want hij liet bepaalde geesten eetkamers binnenkomen, die zich alleen maar toonden, maar in werkelijkheid niet bestonden. En wat moet ik nog meer zeggen terwijl hij zo vaak veroordeeld is geweest voor tovenarij. Lammen liet hij voor korte tijd weer lopen, net als blinden en op een keer leek het of hij vele doden weer levend maakte omdat ze bewogen, zoals hij ook deed bij Stratonicus.⁴⁵ Maar Petrus ging hem

steeds achterna en veroordeelde hem altijd bij de toeschouwers. En toen hij zich onder de Romeinen als persoon zo belachelijk gemaakt had en zo ongeloofwaardig geworden was omdat hij nooit slaagde in de dingen die hij beloofde te doen, toen kwam het moment dat hij tegen hen zei: 'Mannen van Rome, u denkt nu dat Petrus mij overwonnen heeft, omdat hij krachtiger is, en u luistert meer naar hem, toch bent u bedrogen. Want morgen zal ik u verloochenen, goddeloos en onheilig dat u er bent en zal ik naar god toe vliegen, wiens kracht ik ben, hoewel ik verzwakt ben. Omdat u dus gevallen bent, zal ik degene zijn die staat. Ik zal omhoog gaan naar mijn vader en tegen hem zeggen: 'Zelfs mij, uw zoon die hier staat, hebben zij neer willen halen, maar ik heb niet met hen ingestemd en ben naar mijzelf teruggekeerd.'

Hoofdstuk 32.

(H) Simon vliegt boven de stad en valt op het gebed van Petrus naar beneden

's Morgens vroeg had zich al een grote menigte op de Heiligeweg verzameld om hem te zien vliegen. Ook Petrus ging er naartoe, hij had in een visioen gezien dat hij hem ook op deze manier moest overrulen, want toen Simon naar Rome gekomen was, verbaasde hij de menigte ook door te vliegen. Maar Petrus die hem veroordeelde leefde toen nog niet in Rome, de stad die hij door illusies bedrogen had, zodat sommigen door hem misleid waren. Deze man dus, die op een verhoging was gaan staan, kreeg Petrus in het oog en begon met zeggen: 'Petrus, op dit moment als ik opstijg voor de ogen van al deze mensen die mij zien, zeg ik tegen u: 'Als uw God, Die door de Joden ter dood gebracht is en u, die door Hem uitgekozen bent, gestenigd heeft laten worden, er toe in staat is, laat Hem dan zien dat geloof in Hem geloof in God betekent en laat het duidelijk worden of dit God waardig is. Want ik zal opstijgen en aan deze hele menigte laten zien wie ik ben.' En zie, toen hij hoog in de lucht vloog en iedereen zag dat hij hoog boven Rome opsteeg, boven al haar tempels en haar heuvels, keken de getrouwen naar Petrus. En Petrus die het vreemde schouwspel zag riep tot de Heer Jezus Christus: 'Als U deze man toestaat om te volbrengen wat hij beoogt heeft, dan zal iedereen die in U gelooft beledigd zijn, dan zullen de tekenen en wonderen die U hen door mij gegeven heeft niet langer geloofd worden, haast U om Uw genade te tonen, O Heer, en laat hem van zijn hoogte vallen en gehandicapt raken. Laat hem niet sterven maar nietswaardig worden, breek zijn been op drie plaatsen.' Hij viel uit de hoogte en brak zijn been op drie plaatsen.

(H) Het einde van Simon

Toen begon iedereen stenen naar hem te gooien en ging weer naar huis en vanaf dat moment geloofden zij Petrus. Een van Simons vrienden die Gemellus heette, die een Griekse vrouw had en veel geld aan Simon geschonken had, zag dat hij zijn been gebroken had en zei: 'O Simon, als de kracht van god in stukken gebroken is, zal dan de god wiens kracht u zelf bent niet blind zijn?' Daarom rende ook Gemellus weg en volgde Petrus, hij zei hem: 'Ook ik wil horen bij degenen die in Christus geloven.' En Petrus zei: 'Hoe kan ik daar nu op tegen zijn mijn broer? Kom en blijf bij ons.' Toch vond de gewonde Simon sommigen die hem 's nachts vanuit Rome op een draagbaar naar Aricia brachten. Daar bleef hij en logeerde in Terracina bij ene Castor, iemand die uit Rome verbannen was wegens beschuldiging van tovenarij. Na daar geopereerd te zijn door

twee dokters was hij zo gewond geraakt dat Simon, de boodschapper van Satan, aan zijn einde kwam.

Hoofdstuk 33.

(H) Bekering van de vrouwen van Agrippa

Nu verbleef Petrus in Rome, zich samen met de broers verheugend in de Heer. Zij brachten dag en nacht dank voor de menigte die dag aan dag werd toegevoegd aan de heilige Naam door de genade van de Heer. Ook de bijvrouwen van Agrippa de rechter, wat er vier waren, Agrippina, Nicaria, Euphemia en Doris hadden zich aangesloten. Toen zij de boodschap over kuisheid hoorden en alle profetieën van de Heer, werden zij diep in hun ziel geraakt en zij kwamen samen overeen om zichzelf zuiver te bewaren van het bed van Agrippa, waardoor zij hem ergerden. Toen Agrippa hierdoor verward en gekwetst werd, want hij hield erg veel van hen, stuurde hij in het geheim spionnen achter hen aan om te zien waar zij naartoe gingen en kwam er achter dat zij naar Petrus togingen. Toen zij terugkwamen zei hij daarom: 'Deze Christen heeft u geleerd om niet meer met mij om te gaan, weet dat ik zowel u zal vernietigen als hem levend zal verbranden.' Zij wilden allerlei soorten van kwaad verdragen, als zij maar niet behoefden te lijden onder de passionele liefde, gesterkt door de kracht van Jezus.

Hoofdstuk 34.

(H) Xantippe bekeert en heiligt zich

Een bepaalde vrouw, die bijzonder mooi was, de vrouw van Albinus die een vriend van Caesar was en Xantippe heette, kwam ook naar Petrus toe, samen met haar hofdames, en ook zij onthield zichzelf van Albinus. Hij werd er gek van omdat hij zoveel van Xantippe hield en verbaasde zich dat zij zelfs niet in één bed met hem wilde slapen. Hij ging tekeer als een wild dier en was van plan om Petrus te doden, want hij wist dat hij er de oorzaak van was dat zij niet langer met hem sliep. Vele andere vrouwen die ook gehoor gaven aan het woord om zich zuiver te bewaren, onthielden zich van seksuele omgang met hun echtgenoten, want zij verlangden om God eenvoudig en zuiver te dienen.

(H) Albinus en Agrippa komen overeen om Petrus te doden

Omdat hierdoor grote opschudding in Rome ontstond, maakte Albinus zijn situatie bekend aan Agrippa en zei tegen hem: 'Of u neemt wraak op Petrus die mijn vrouw van mij weghoudt, of ik zal mijzelf wreken.' En Agrippa zei: 'Ook ik lijdt onder hetzelfde door hem, want hij heeft mijn bijvrouwen afstand doen nemen.' En Albinus zei tegen hem: 'Waar wacht u nog op, laten wij hem vinden Agrippa, en hem ter dood brengen als opruier met vreemde praktijken, dan zullen wij onze vrouwen weer terugkrijgen en ook degenen wreken die niet in staat zijn om hem te doden en wiens vrouwen hij ook gescheiden heeft.'

Hoofdstuk 35.

(V) Petrus wil de stad verlaten, maar wordt door Jezus teruggestuurd

En toen zij deze dingen overwogen, nam Xantippe kennis van het overleg tussen haar man en Agrippa. Zij stuurde iemand om dit aan Petrus te zeggen zodat hij Rome kon verlaten. Ook de overige broers, samen met Marcellus, smeekten hem om te vertrekken. Maar Petrus zei tegen hen: 'Moeten wij weglopers worden broers?' En zij zeiden tegen hem: 'Nee, maar dan zult u nog in staat zijn om de Heer te

dienen.' Dus gehoorzaamde hij aan de oproep van de broers en ging alleen weg na gezegd te hebben: 'Laat niemand van u met mij meegaan, maar ik zal vermomd alleen vertrekken.' Toen hij de stad verliet, zag hij de Heer de stad Rome binnenwandelen. En toen hij Hem zag zei hij: 'Heer waar gaat u naar toe?' En de Heer zei tegen hem: '*Ik ga naar Rome om gekruisigd te worden.*' En Petrus zei tegen hem: 'Heer, wordt u opnieuw gekruisigd?' Hij zei tegen hem: '*Ja Petrus, ik word opnieuw gekruisigd.*' En Petrus hervond zijn verstand en toen hij zag dat de Heer terug opsteeg naar de hemel, ging hij zelf terug naar Rome, vol blijdschap en de Heer verheerlijkend, want hij zei: 'Ik word gekruisigd!' Want dit zou Petrus overkomen.

Hoofdstuk 36.

(H) Petrus gevangen genomen

Dus ging hij terug naar de broers en vertelde hen wat hij gezien had. Zij rouwden diep van binnen, huilden en zeiden: 'Wij smeken u Petrus, denk toch aan ons die nog jong zijn.' Maar Petrus zei tegen hen: 'Als dit de wil van de Heer is, dan zal het zo gebeuren, zelfs als wij het niet zouden willen. Maar wat u betreft, de Heer is in staat om uw geloof stabiel te maken, het uw fundament te laten zijn en het naar buiten toe uit te dragen. Hijzelf heeft het gepland, dan zult u ook anderen planten, door Hem. Maar ik, zolang de Heer wil dat ik in dit lichaam leef, zal niet tegenwerken, maar ook, als Hij zich bij mij roept, zal ik mij verheugen en blij zijn.' En terwijl Petrus dit zei en alle broers huilden, zie, er kwamen vier soldaten die hem bij Agrippa brachten, en hij gebood in zijn woede om hem vanwege goddeloosheid te laten kruisigen. De hele menigte van broers kwam daarom bij elkaar, zowel de rijken als de armen, wezen en weduwen, zwakken en sterken, verlangend om Petrus te zien en te redden. Al het volk riep als met één stem zonder dat zij stil te krijgen waren: 'Wat heeft Petrus verkeerd gedaan Agrippa? Waarmee heeft hij u gekwetst, vertel dit de Romeinen!' En anderen zeiden: 'Wij zijn bang dat, als deze mens sterft, zijn Heer ons allemaal zal vernietigen.'

(H) Petrus spreekt de mensen toe en gaat naar het kruis

Toen Petrus op de plaats aankwam, maande hij de mensen tot stilte en zei: 'U allen die in dienst van Christus staat, u die allemaal op Christus hoopt, herinner u aan de tekenen en wonderen die u door mij voor u bewerkt hebt zien worden. Wacht op Hem Die komt en iedereen zal oordelen voor wat hij gedaan heeft. Wees niet verbitterd tegen Agrippa, want hij is een dienaar van het werk van zijn vader. Wat gebeurt moet gebeuren zoals de Heer het aan mij getoond heeft. Maar waarom aarzel ik nog en ga ik niet naar het kruis?'

Hoofdstuk 37.

(H) Petrus verteld over het onzichtbare lijden aan het kruis

Nadat hij erheen gelopen was begon hij te zeggen: 'Naam van het kruis, verborgen geheim! Welk een onuitsprekelijke genade wordt uitgesproken door de Naam van het kruis! O menselijke natuur die onafscheidelijk is van God! O onuitsprekelijke en onverbreekbare liefde die niet uitgesproken kan worden door onzuivere lippen! Nu ben ik gekomen aan het eind van mijn opdracht hier. Ik zal uitleggen wat u bent, ik zal het geheim van het kruis, dat vroeger voor mijn ziel verborgen was, niet verbergen. Denk niet, u die hoopt op Christus, dat het kruis zichtbaar is, want mijn lijden is, net als bij Christus, geheel anders dan dat wat te zien is. En nu, uiteindelijk, omdat u die naar mij luistert in

staat bent om het van mij te horen, luister in het laatste en finale uur van mijn leven, ont doe uw ziel van alles wat met de zintuigen waarneembaar is, van alles wat zichtbaar is en in werkelijkheid niet bestaat. Maak uw ogen blind, maak uw oren doof, stop met het doen van zichtbare daden en dan zult u zien wat over Christus gaat en het gehele geheim van uw redding. Laat dit tot u die luistert gezegd worden alsof het niet gezegd is. Maar nu is het tijd voor u Petrus om uw lichaam aan hen die het nemen over te geven. Ontvang het dan, U aan wie het toebehoort. Aan u die de kruisiging zullen uitvoeren smee ik dat u mij kruisigt met het hoofd naar beneden en niet andersom. De reden hiervoor zal ik vertellen aan iedereen die luistert.'

Hoofdstuk 38.

(H) Deze schepping is een kopie van Gods koninkrijk, dat wij moeten zoeken

En toen zij hem opgehangen hadden op de manier zoals hij dat wilde, begon hij met opnieuw te zeggen: 'U mensen tot wie geroepen wordt om te luisteren, luister naar wat ik u zal vertellen op dit bijzondere moment dat ik hier hang. Leer van het geheim van de hele schepping en over het begin van alle dingen wat dit was. Want de eerste mens, tot welke soort ik behoor, heeft, door met zijn hoofd naar beneden te vallen, een manier van geboren worden getoond die daarvoor nog niet bestond, want alles was (nog) dood en bewoog niet. Degene Die naar beneden getrokken werd, Die ook Zijn wezenlijke kenmerken op aarde gezet heeft, heeft het hele hemelse stelsel opgericht, als een kopie van de schepping. Daarom maakte Hij de dingen van de rechterhand als de linkerhand en de linkerhand als de rechterhand. Hij veranderde alle oorspronkelijke kenmerken, door het afschuwelijke als mooi voor te stellen en dat wat in werkelijkheid slecht is als goed. Hierover zegt de Heer in een geheimenis: '*Als u de dingen van uw rechterhand niet maakt als uw linker en dat wat boven is als beneden, en dat wat achter u ligt als hetgeen voor u ligt, dan zult u het koninkrijk niet kennen.*'⁴⁶ Deze uitspraak heb ik hiermee aan u verklaard, en het beeld dat u nu uitgebeeld ziet is het evenbeeld van de mens die als eerste geboren is. U daarom mijn geliefden, u die mij hoort en naar mij zult luisteren, u moet afstand doen van uw oude misvattingen en terugkeren. Want het is goed om het kruis van Christus te beklimmen, Hij is het verlengde van het Woord, de enige echte, van wie de Geest zegt: '*Want wat is Christus anders dan het Woord en het Geluid van God?*' Dus het Woord is de rechtopstaande boomstam waar ik op gekruisigd ben. Het Geluid is dat wat de boomstam kruist, de menselijke natuur, en de spijker die het kruis van de boom rechtop verbindt in het midden ervan, is de tweespraak en het berouw van de mens.'

Hoofdstuk 39.

(H) Petrus aanbidt Jezus aan het kruis

'Omdat u deze dingen aan mij bekend gemaakt en geopenbaard hebt, O Woord des levens, Die nu door mij Boom van Leven genoemd wordt, daarom breng ik U dank, niet met deze lippen die aan het kruis genageld zijn, niet met de tong waarmee waarheid en leugen voortgebracht wordt, ook niet met dit woord dat geproduceerd wordt door een kunststuk dat van stof gemaakt is, maar ik breng U dank met de stem, O Koning, die in de stilte gehoord wordt en niet door iedereen, die zich niet uit door organen of via het lichaam of via de oren en het vlees binnenkomt, die niet

bestaat uit vergankelijke materie en niet van deze wereld is of op de aarde klinkt, niet geschreven in boeken, en niet wel tot de één maar niet tot de ander behoort, maar met dit geluid, Jezus Christus, breng ik U dank, met het geluid van de stilte waarin de geest binnenin mij overlegt, die van U houdt, met U spreekt, U ziet en tot U smeekt. Alleen door de geest kunt U gezien worden, U bent voor mij Vader, U bent mijn Moeder, U bent mijn Broer, U bent mijn Vriend, U bent mijn Dienaar, U bent mijn Bewaker, U bent Alles en alles is in U. U bent! En er bestaat niets anders dan U. Haast u daarom, broers, om naar Hem toe te gaan, als u leert dat u alleen in Hem bestaat, dan zult u de dingen ontvangen waarvan Hij tot u zegt: *‘Geen oog heeft gezien, en geen oor heeft gehoord en het is in geen mensenhart opgekomen.’*⁴⁷ Daarom vragen wij, zuivere Jezus, hetgeen U ons beloofd heeft te geven, wij prijzen U, wij belijden U, wij verheerlijken U, wij mensen die nu zonder kracht zijn, want U alleen bent God en niemand anders, aan wie de glorie toekomt nu en tot in eeuwigheid. Amen.’

Hoofdstuk 40.

(V) Marcellus begraaft Petrus en wordt vermaand

Toen de menigte die om hem heen stond: ‘Amen’ riep, gaf Petrus tijdens dit amen zijn geest aan de Heer. Marcellus nam Petrus eigenhandig van het kruis af toen hij zag dat hij de geest gegeven had, zonder iemand om toestemming te vragen, want dat was niet mogelijk, en hij waste hem in melk en wijn. Hij liet zeven pond hars van de mastiekboom en nog eens vijftig pond mirre vermengd met aloë en Indische bladeren brengen. Hij balsemde zijn lichaam en vulde een kostbare kist van marmer met de zuiverste honing en legde het in zijn eigen grafombe. Maar Petrus verscheen die nacht aan Marcellus en zei: ‘Marcellus, heeft u gehoord wat de Heer zegt: *‘Laat de doden de doden begraven.’*⁴⁸ Toen Marcellus ‘ja’ had gezegd, zei Petrus tegen hem: ‘Wat u besteedt aan de doden gaat verloren, want u die een levend mens bent heeft als een dode man voor de doden gezorgd.’ En Marcellus werd wakker en vertelde de broers over de verschijning van Petrus en hij bleef des te meer bij hen die door Petrus bevestigd waren in het geloof in Christus, totdat Paulus weer in Rome aankwam.

¹ Uit Engels vertaald van tekst “The Apocryphal New Testament”, M.R. James, Clarendon Press 1924

² Lichamen als vat van de geest

³ Zie ook de opdracht tot uitzending in prediking van Petrus

⁴ Mattheüs 18:6

⁵ Mattheüs 14:22-32

⁶ Mattheüs 17:20

⁷ Johannes 14:9; 16:12

⁸ Johannes 15:16

⁹ Psalm 8:2; Mattheüs 21:16

¹⁰ Hier volgt een abrupt ingevoegd deel dat mogelijk afkomstig is van een eerdere versie van deze handelingen van Petrus met een scene die zich afspeelde in Judea.

¹¹ Mattheüs 17:1-8; Marcus 9:2-8; Lukas 9:28-36

¹² Jesaja 53:4

¹³ Johannes 14:11

¹⁴ Exodus 12:22,23; 29:4,11,32,42; 33:9,10; 35:15; 36:37; 38:8,15; 40:12,29; Leviticus 1:3,5; 3:2; 4:4,7,18; 8:3,4,31-35; 10:7; 12:6; 14:11,23; 15:14,29; 16:7; 17:3-9; 19:21; Numeri 6:10,13,18; 10:3; 12:5; 16:18,19; 16:50; 20:6; 25:6-8; 27:2-6; Deuteronomium 31:15; Jozua 19:51; I Samuël 2:22; II Samuël 11:9; I Koningen 4:5, 15, 33; 5:9; II Koningen 6:24-7:1,3,17; I Kronieken 9:17-27; Jeremia 26:10; 36:10; Ezechiël 8:3,7-18; 10:19; 40:11; 13; 41:20-25; 46:3; **47:1**; Daniël 3:26; Hosea 2:15; Mattheüs 25:10; Lukas 13:25; **Johannes 10:1-18**; Handelingen 14:27; I Korintiërs 16:9; II Korintiërs 2:12; Kolossenzen 4:3; Openbaringen 3:8,20; **4:1**

¹⁵ Jesaja 9:1; 10:17; 42:6; 49:6; 60:1-4; Johannes 1:4,5,8,9; 8:12; 9:5; 12:35,36

¹⁶ Mattheüs 7:13,14; 18:8,9; Johannes 14:6; Handelingen 9:1,2; 18:26; 19:9a,23; 22:4; 24:14,22; III Johannes 1:2-4

¹⁷ Exodus 16:2-18; Nehemia 9:15; Psalm 78:23-25; 105:40; Spreuken 9:5; Mattheüs 26:26; Johannes 6:25-58; I Korintiërs 10:16

¹⁸ Exodus 17:6; Numeri 20:11; Nehemia 9:15; Joel 4:18b; Zacharia 13:1; Johannes 4:9-14; 5:26; 7:37-39; Openbaringen 21:6

¹⁹ Johannes 1:4; 3:14-16,36; 5:21,26; 6:27,53-69; 11:25,26; 17:3; 20:30,31; Romeinen 5:10; Filippenzen 1:21; I Johannes 1:2; 5:11,12

²⁰ Numeri 19:11-13; II Koningen 20:5; Psalm 89:49; 118:10-23; Hosea 6:1-3; Jona 2:1; Mattheüs 4:10,11; 12:40; 16:21-23; 27:52,53,62,63; 28:5-7; Markus 9:9; 16:5-9; Lukas 9:22; 11:20; 13:32; 24:1-8,45,46; Johannes 11:25,26; 12:31-33; 20:1-18; Handelingen 2:29-32; 10:40,41; 26:22,23; Romeinen 6:4,5,9-11; I Korintiërs 15:12-24; Kolossenzen 1:18; I Tessalonicenzen 4:14; II Timotheüs 1:9b,10; Hebréeën 2:10-15; 5:7; I Petrus 1:3; 3:21b,22; I Johannes 3:8; Openbaringen 1:18b; 2:8; 6:1,2 19:18-21; 20:9,10

²¹ Jesaja 41:17-20

²² Mattheüs 13:46

²³ Jozua 6:19,24; I Kronieken 29:8; Ezra 2:68,69; Nehemia 7:69-71; Jeremia 33:6; Mattheüs 6:21; 12:35; 13:44; 19:21; Markus 10:21; Lukas 6:45; 12:33,34; 18:22; II Korintiërs 4:7; II Petrus 3:7

²⁴ Deuteronomium 22:9; Mattheüs 13:3-23; Markus 4:3-20; Lukas 8:5-15

²⁵ Exodus 23:16; 34:21; 19:9; Leviticus 23:10,22; 25:5,20-22; Deuteronomium 16:15; 24:19-21; Ruth 2:21; Jesaja 37:30; Hosea 6:11; 10:12; Joël 3:13; Mattheüs 3:12; 9:37,38; 13:30, 37-43; Lukas 3:17; 10:2; Johannes 4:35; Openbaringen 14:15-18

²⁶ Mattheüs 13:31,32; Markus 4:31,32; Lukas 13:19

²⁷ Psalm 80:15-18; Johannes 15:1-8; Romeinen 11:16-24

²⁸ Jesaja 41:15,16

²⁹ Exodus 33:19; 34:6,7; Jesaja 27:11; Micha 7:18; Romeinen 9:15

³⁰ **Lukas 18:8 (NBG)**; Johannes 6:35; 7:38; 10:38; 11:25,26; 12:44-46; 14:1,10-12.

³¹ Jesaja 45:23,24(SV); 55:10,11; Wijsheid van Salomo 16:26; 18:14-16; Johannes 1:1-14; Hebréeën 1:1-3; I Johannes 1:1; Openbaringen 19:11-13

-
- ³² Vergelijk Handelingen 8:18-24
³³ I Kronieken 16:24; Jesaja 41:4
³⁴ Psalm 22:6; Jesaja 53:2
³⁵ Mattheüs 1:20
³⁶ Apocrief Ezechiël, (verloren gegaan)
³⁷ Jesaja 7:14
³⁸ Hemelvaart van Jesaja 11:14
³⁹ Daniël 2:34
⁴⁰ Psalm 118:22; Markus 12:10
⁴¹ Jesaja 28:16
⁴² Daniël 7:13
⁴³ Lukas 7:12-15
⁴⁴ Grieks woord voor goud.
⁴⁵ Volgens de Griekse versie, Latijnse versie leest Nicostratus.
⁴⁶ Handelingen van Fillippus 140, evangelie van Thomas 22
⁴⁷ Jesaja 64:4; I Korintiërs 2:9; Evangelie van Thomas vs 17
⁴⁸ Mattheüs 8:22